

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
„GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI
DLA MIASTA JAROSŁAWIA NA LATA 2022-2025”
ZA LATA 2022-2023

Zgodnie z art. 87 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku Burmistrz Miasta Jarosławia sporządził „Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Jarosławia na lata 2022-2025”, który po uzyskaniu pozytywnej opinii Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu został przyjęty przez Radę Miasta Uchwałą Nr 714/LII/2022 z dnia 26 września 2022 roku.

„Gminy Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Jarosławia na lata 2022-2025” określa priorytety, kierunki działań i zadania Gminy w zakresie szeroko pojętej ochrony dziedzictwa kulturowego.

Z realizacji programu Burmistrz Miasta sporządza co dwa lata sprawozdanie i przedstawia Radzie Miasta.

Sprawozdanie obejmuje następujące zagadnienia:

- I. Rewaloryzacja i rewitalizacja układu urbanistycznego oraz obiektów zabytkowych miasta.
  1. Ochrona obiektów zabytkowych i ich otoczenia w opracowaniach planistycznych gminy.
  2. Ochrona zabytków nieruchomych, ruchomych i archeologicznych, w tym:
    - 2.1. roboty budowlane, prace remontowe i konserwatorskie przy zabytkach stanowiących własność gminy finansowane ze środków własnych i pozyskanych;
    - 2.2. roboty budowlane, prace remontowe i konserwatorskie wykonane przy zabytkach zlokalizowanych na terenie miasta zarządzanych przez miejskie jednostki organizacyjne;
    - 2.3. roboty budowlane, prace remontowe i konserwatorskie wykonane przy zabytkach zlokalizowanych na terenie miasta pozostających własnością Powiatu Jarosławskiego;
    - 2.4. wykorzystanie środków zewnętrznych na prace przy zabytkach położonych na terenie Jarosławia.
- II. Gminna Ewidencja Zabytków, w tym rejestr zabytków województwa podkarpackiego.
- III. Rozpoznanie i dokumentowanie zasobu zabytków oraz przetwarzanie informacji o zabytkach.
- IV. Praktyczne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego rozwój turystyki, działania edukacyjne i promocyjne miasta.

I. REWALORYZACJA I REWITALIZACJA UKŁADU PRZESTRZENNEGO ORAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH MIASTA

1. OCHRONA OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH I ICH OTOCZENIA W OPRACOWANIACH PLANISTYCZNYCH GMINY

Zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należą do zadań własnych gminy. Przedmiotem opracowań są m.in. ustalenia dotyczące zasad zabudowy i zagospodarowania terenów podlegających prawnej ochronie konserwatorskiej. W odniesieniu do tych obszarów zostało wydanych:

W okresie sprawozdawczym nie uchwalono miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów, na których zlokalizowane są obiekty znajdujące się pod ochroną konserwatorską, bądź położone w strefie ochrony konserwatorskiej ani nie uchwalono zmian istniejących już planów i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla obszarów chronionych.

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem, co roku aktualizowany jest Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego.

2. OCHRONA ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH, RUCHOMYCH I ARCHEOLOGICZNYCH

2.1. ROBOTY BUDOWLANE, PRACE REMONTOWE I KONSERWATORSKIE PRZY ZABYTKACH STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ GMINY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH I POZYSKANYCH:

- **Prace konserwatorskie przy nagrobkach zlokalizowanych na terenie Starego Cmentarza w Jarosławiu:**

W 2022 roku przeprowadzono prace konserwatorskie przy pomnikach nagrobnych na terenie Starego Cmentarza. Pozwoliło to na powstrzymanie przed dalszą destrukcją oraz przywrócenie walorów artystycznych obiektów. Swój pierwotny wygląd odzyskały nagrobki: Władysława Zawirskiego (kw. 28) i Genowefy Kre(...)man (kw. 22).

1) Nagrobek Władysława Zawirskiego (kw. 28):

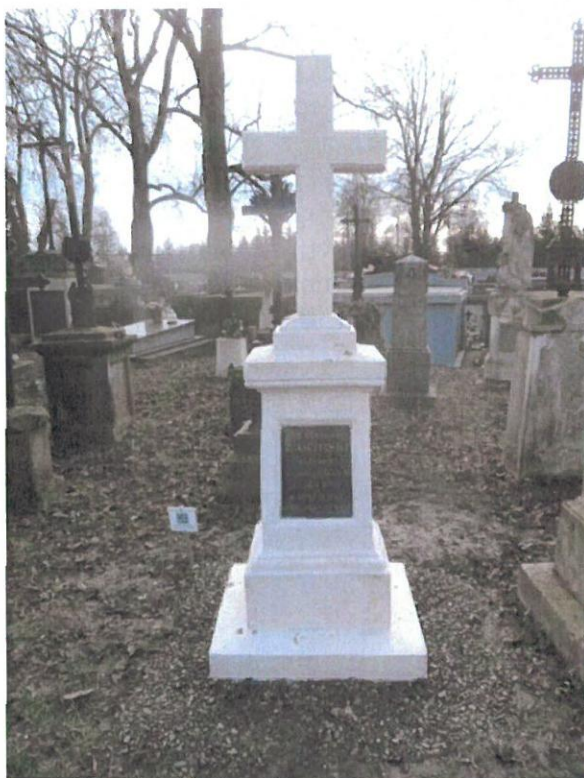
Pomnik kamienny wykonany z wapienia w formie graniastego cokołu na schodkowej podstawie, zamkniętego od góry gzymsiem wieńczącym, pierwotnie z centralnie umieszczonym krzyżem z wapienia. Podstawę stanowił prawdopodobnie fundament wykonany z cegły pokryty zaprawą betonową. Nagrobek z tablicą inskrypcyjną wykonaną z marmuru, na której umieszczono tekst: „Władysław/ Zawirski/ Żołnierz/ Wojsk Polskich/ Z Roku 1863/ *1847 +1897/ Cześć Jego Pamięci”. Pomnik poświęcony pamięci Władysława Zawirskiego – uczestnika powstania styczniowego.

Przeprowadzenie prac konserwatorskich było podyktowane koniecznością powstrzymania procesu destrukcji substancji zabytkowej i przywrócenia walorów estetycznych obiektu. Pomnik był stale narażony na wpływ szeregu czynników fizycznych, mechanicznych i biologicznych, które wpływały na procesy niszczące (m. in. gazy, pyły i różnego rodzaju mikroorganizmy). Powierzchnia wykazywała obszerne zniszczenia, tj. ciemną patynę oraz glony, mchy i porosty. Fundament nie posiadał izolacji, co prowadziło do dalszej degradacji. Kamień posiadał liczne spękania, ubytki i wykruszenia materiału; partie pudrowały się i osypywały. Nagrobek miał poważny ubytek w postaci odłamanego kamiennego krzyża, który się nie zachował. Obiekt był przesunięty i odchyłony od pionu prawdopodobnie w wyniku niestabilnego podłoża lub osłabionego fundamentu.

W pierwszej kolejności wstępnie dokonano analizy zasolenia struktury obiektu – nie zdiagnozowano skupisk soli w przypowierzchniowych warstwach. Zdemontowano elementy kamienne. Przed przystąpieniem do prac przy wstępnym czyszczeniu i dezynfekcji, miejscowo zaimpregnowano osłabione i rozwarstwione partie kamienia, które podczas późniejszych prac mogłyby ulec zniszczeniu. Powierzchnię oczyszczono z nawarstwień powierzchniowych i porostów. Poprzez odkucie usunięte zostały zaprawy, które pozostały w miejscu wcześniejszych konserwacji lub osadzenia poszczególnych fragmentów obiektu. Profilaktycznie odsolono powierzchnię i zaimpregnowano środkiem hydrofilnym. Partie rozwarstwiający się podklejono zaprawą. Pod odtwarzane miejsce, przed przystąpieniem do uzupełnień wykonano zbrojenia z drutu nierdzewnego, osadzono w gniazdach przy użyciu żywicy. Pod ubytki użyto zaprawę mineralną. Brakujący krzyż został zrekonstruowany z kamienia o właściwościach nawiązujących do oryginału, według wzorów pochodzących z jarosławskiej nekropolii, zgodnie ze sztuką kamieniarską. Dokonano poprawek kolorystycznych kitów, scalając je kolorystycznie z resztą. Całą powierzchnię kamienia zaimpregnowano środkiem hydrofobowym. Ostatnim etapem było wykonanie nowych betonowych fundamentów zabezpieczonych izolacją poziomą.

Pomnik nagrobny Władysława Zawirskiego przed rozpoczęciem prac konserwatorskich.

Pomnik nagrobny Władysława Zawirskiego po zakończeniu prac konserwatorskich.

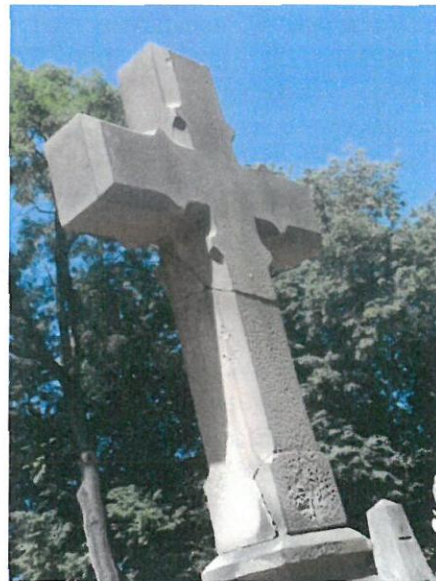
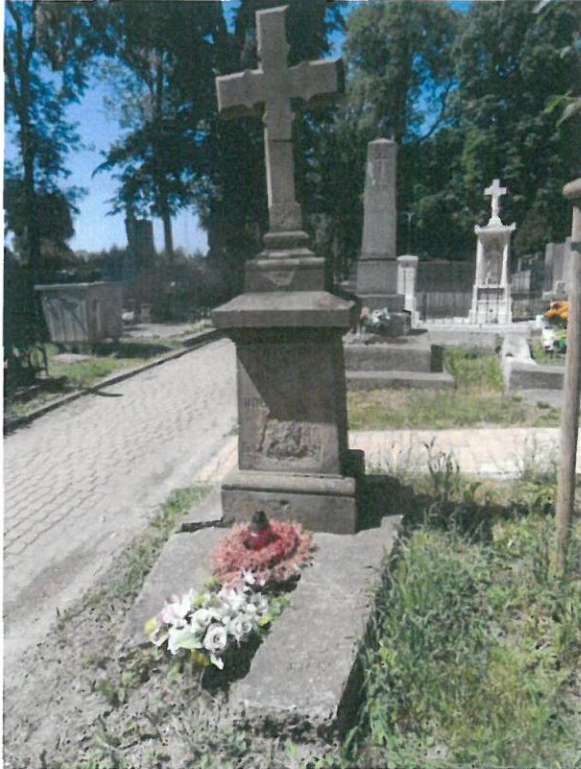
2) Nagrobek Genowefy Kre(...)man (kw. 22):

Pomnik wykonany z piaskowca w formie graniastego cokołu na profilowanej podstawie, z krzyżem. Podstawa w formie fundamentu była prawdopodobnie z cegły pokrytej zaprawą betonową. Inskrypcja wykonana na cokole, na której widnieje w większości nieczytelny tekst poświęcony pamięci Genowefy Kre(...)man. Pomnik powstał w 2 poł. XIX wieku.

Celem wykonania prac konserwatorskich było zahamowanie procesu degradacji struktury historycznej i przywrócenie walorów estetycznych obiektu. Zły stan zachowania obiektu wynikał ze stałej ekspozycji na wpływ czynników pochodzenia atmosferycznego i działanie mikroflory. Powierzchnia pokryta była mchami i patyną; ze spękaniem, ubytkami, zaciekami. Frontowa partia uległa korozji i złuszczeniu; struktura zaczęła się kruszyć, literactwo stało się całkowicie nieczytelne. Obiekt, wskutek niestabilnego podłoża i pękniętego fundamentu, był odchylony, fundament - pozbawiony izolacji. Pomnik zlokalizowany tuż przy alejce, poprzez pęknięcie w strukturze wieńczącego krzyża stwarzał zagrożenie dla przechodzących obok osób.

W związku z podjętymi pracami nie stwierdzono skupisk soli w strukturze kamienia. Pierwszy etap polegał na zdemontowaniu elementów. Usunięto nawarstwienia pochodzenia atmosferycznego, warstwy ziemi i porosty, zabezpieczono przed działaniem mikroflory i wpływami atmosferycznymi, zaimpregnowano osłabione i rozwarstwione fragmenty. Ubytki uzupełniono i podklejono zaprawą, w większych partiach zastosowano zbrojenia. Założono kity i scalono kolorystycznie z powierzchnią oryginału. Ze względu na brak danych o osobie pochowanej, front postanowiono potraktować zachowawczo tzn. delikatnie oczyszczono, zaimpregnowano, zaś zachowane zatarte i nieczytelne literactwo wzmocniono (bez odtwarzania reszty inskrypcji). Obiekt zaimpregnowano środkiem hydrofobowym. Finałnym etapem było wykonanie nowych betonowych fundamentów zabezpieczonych izolacją poziomą.

Koszt łącznie (wraz z opracowaniem dokumentacji): 16 450,00 zł

Pomnik nagrobny Genowefy Kre(...)man przed rozpoczęciem prac konserwatorskich.

Pomnik nagrobny Genowefy Kre(...)man po zakończeniu prac konserwatorskich.

- **Prace konserwatorskie obelisku Ferdynanda Wenzla przy Pl. Mickiewicza / ul. Hetmana Jana Tarnowskiego w Jarosławiu:**

W 2022 roku przeprowadzono prace konserwatorskie obelisku poświęconemu pamięci radnego miejskiego, fundatora i założyciela jarosławskich plant - Ferdynanda Wenzla, zlokalizowanego w sąsiedztwie budynku Powiatowego Ogniska Baletowego przy Placu Mickiewicza / ul. Hetmana Jana Tarnowskiego. Pomnik w formie graniastego postumentu, przykrytego rozszerzającym się ku górze gzymsem i zwieńczeniem, wykonany z wapienia roztoczańskiego. Ściany profilowane, część z kanelurami. Na frontowej ścianie granitowa (wcześniej marmurowa) zrekonstruowana podczas poprzedniego remontu tablica z inskrypcją: "Na pamiątkę szczerego przywiązania i prawdziwego szacunku dla obywateli miasta Jarosławia – Ferdynand Wenzel, 1860". Podstawa pierwotnie murowana z cegieł ceramicznych, na zaprawie wapienno-piaskowej, pokryta wtórnie zaprawą cementową. Całość posadowiona na szerokim cokole.

Pomnik w l. 90. XX w. został poddany pracom remontowym pod kierownictwem Józefa Stecińskiego. Trzon obiektu i elementy cokołu wraz z ceglami na skutek zasoleń i wpływu warunków atmosferycznych rozsypywały się, posiadały ubytki. Nie zachowało się zwieńczenie pomnika. Powierzchnia była częściowo pokryta zaprawą cementową i pochłapana farbą olejną. Trzon zgodnie z zezwoleniem Wojewódzkiego Oddziału Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Przemyślu został przeniesiony do Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich, brakujący element zrekonstruowano. W związku z brakiem materiałów historycznych, ówczesna komisja konserwatorska nadała rekonstruowanemu zwieńczeniu formę przypominającą gładką szyszkę umocowaną na stopie ujętej pierścieniem.

Przeprowadzenie prac było podyktowane koniecznością powstrzymania procesu destrukcji i przywrócenia walorów estetycznych obiektu. Widoczne były ubytki powierzchni i wtórne wypełnienia zaprawą. W czasie poprzednich prac remontowych, w cokole zastosowano cegłę klinkierową, którą obłożono zaprawą tynkarską, co skutkowało stosunkowo szybkim oddzieleniem się zastosowanej zaprawy od wątku ceglanego. Cokół w okolicach przyziemia, ze względu na brak izolacji poziomej, narażony był na działanie wody spływającej ze schodów w trakcie opadów i działanie mikroflory. W okresie zimowym woda rozsadzała pory kamienia, struktura ulegała pęknięciom i rozwarstwieniu na skutek posypywania schodów solą. Powierzchnia z wypłukanym lepiszczem i spoinami, z pęcherzami, pokryta była porostami, zabrudzeniami i wtórnymi nawarstwieniami.

Prace obejmowały oczyszczenie powierzchni z nawarstwień i mikroorganizmów, usunięcie wadliwych warstw technologicznych kamienia i pozostałości wtórnych zapraw oraz zabezpieczenie osłabionych fragmentów poprzez impregnację. Uzupełniono ubytki za pomocą fragmentów kamiennych i trójwarstwowych tynków renowacyjnych, wykonano pionową i poziomą izolację przeciwwilgociową po uprzednim zdemontowaniu kostki brukowej. Wtórne zwieńczenie zdemontowano. Aktualny stan wiedzy na temat pierwotnego wyglądu obiektu, dzięki udostępnionym fotografiom archiwalnym, wskazywał iż pierwotnie obelisk posiadał zwieńczenie przypominające formę solidnej, przysadzistej wazy. Po konsultacji z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków zwieńczenie zrekonstruowano i osadzono na trzonie. W miejscach połączeń elementów kamiennych położono spoiny. Finalnym zabiegiem była impregnacja żywicą o właściwościach hydrofobowych. Przy cokole, poniżej frontowej ściany z tablicą, pozostawiono tzw. „świadka”.

Koszt łącznie (wraz z opracowaniem dokumentacji): ok. 37 700,00 zł (Jarosławski Budżet Obywatelski).

Pomnik Ferdynanda Wenzla przed rozpoczęciem prac konserwatorskich.

Pomnik Ferdynanda Wenzla po zakończeniu prac konserwatorskich.

- **Prace konserwatorskie studni przy Pl. Ks. Piotra Skargi w Jarosławiu:**

Zabytkowa studnia zlokalizowana przy Pl. Ks. Piotra Skargi stanowi przykład historycznej infrastruktury technicznej Jarosławia. Obiekt powstały w 4 ćw. XIX wieku w zakładach Wilhelma Knausta w Wiedniu to pompa kołowa, napędzana ręcznie. Korpus - żeliwny, dekoracyjnie żłobkowany. Cokół podstawy o czterech żeliwnych stopach mocowany śrubami do podłoża, z wydłużonym ramieniem kranu. Mechanizm pompy mocowany na stelażu ukryty w masywnej skrzyniowej obudowie drewnianej.

W 2021 roku została uszkodzona wskutek uderzenia przez samochód, w 2022 roku została poddana konserwacji i rekonstrukcji. Deski wypełniające ściany obudowy i zadaszenie zostały połamane, kątniki metalowe na krawędziach obudowy - pogięte a wkręty i śruby mocujące wyrwane. Kran - żeliwne ramię studni zostało wyrwane z korpusu, wylewka - odspojona, zaś sam korpus oderwany od podstawy przymocowanej do podłoża. Masywny żeliwny stelaż mechanizmu został rozerwany i rozłamany, elementy pogięte, pęknięte i przemieszczone, złącza cięgieł naruszone.

Program prac konserwatorskich obejmował demontaż pompy, mechanizmu i obudowy. Oczyszczono powierzchnie elementów studni z powłok lakierniczych. Żeliwo zesparowano, zrekonstruowano brakujący element korpusu. Powierzchnie żelazne odrdzewiono i odłuszczone, zabezpieczono antykorozyjnie. Drewnianą obudowę zdemontowano, zrekonstruowano, wzmocniono kątnikami, zabezpieczono przez czynnikami atmosferycznymi i biologicznymi. Części żeliwne pokryto odpowiednią farbą o dobranej kolorystyce. Ostatni etap prac polegał na montażu drewnianej obudowy nad mechanizmem pompy.

Koszt: 11 900,00 zł (pokryte ze środków ubezpieczyciela)

Studnia przy Pl. Ks. Piotra Skargi przed rozpoczęciem prac konserwatorskich.

Studnia przy Pl. Ks. Piotra Skargi po zakończeniu prac konserwatorskich.

• Prace konserwatorskie przy nagrobkach zlokalizowanych na terenie Starego Cmentarza w Jarosławiu:

W 2023 roku przeprowadzono prace konserwatorskie nagrobków zlokalizowanych na terenie Starego Cmentarza:

1) Nagrobek NN (kw. 23):

Pomnik kamienny wykonany z wapienia w formie obelisku, ze prostopadłościenną schodkową podstawą. Fundament wykonany z cegły pokryty zaprawą betonową. Obiekt pierwotnie posiadał oddzielną tablicę inskrypcyjną wykonaną prawdopodobnie z marmuru.

Ze względu na zły stan zachowania obiekt wymagał podjęcia działań konserwatorskich. Nagrobek narażony był na wpływ czynników fizycznych, biologicznych i mechanicznych. Na

powierzchni widoczne były spękania, ubytki i partie osypującej się struktury kamienia. Nagrobek był przechylony. Priorytetowym założeniem konserwatorskim było przeprowadzenie konserwacji technicznej, by zabezpieczyć pierwotną substancję zabytkową oraz wstrzymać procesy destrukcyjne. Dalsze kroki polegały na wykonaniu konserwacji estetycznej.

Przeprowadzono analizę zasolenia, zdemontowano elementy kamienne, które poddano wstępnemu czyszczeniu i dezynfekcji, osłabione partie zaimpregnowano, by wzmocnić ich strukturę. Oczyszczono powierzchnie z nawarstwień, sztucznej patyny, plam, porostów. Odkuto zaprawy powstałe w wyniku poprzednich działań naprawczych. Powierzchnię odsolono i zaimpregnowano środkiem hydrofilnym. Rozwarstwiające się partie kamienia podklejono, uzupełniono ubytki mineralną zaprawą o właściwościach fizycznych i mechanicznych zbliżonych do kamienia. Wykonano impregnację hydrofobową powierzchni preparatem silikonowym. Poprawki kolorystyczne kitów wykonano farbami silikonowymi. Obiekt osadzono i zabezpieczono izolacją poziomą zapobiegającą podciąganiu wody z gruntu.

Pomnik nagrobny NN przed rozpoczęciem prac konserwatorskich.

Pomnik nagrobny NN po zakończeniu prac konserwatorskich.

1) Nagrobek Stanisława Sierpińskiego (kw. 3):

Nagrobek ziemny z umieszczonym bezpośrednio w ziemi metalowym prostym krzyżem pokrytym czarną farbą oraz metalową tablicą inskrypcyjną. Inskrypcja o treści: „STANISŁAW / SIERPIŃSKI / UCZESTNIK POWSTANIA / LISTOPADOWEGO / ŻOŁNIERZ PUŁKU PIECHOTY / ZMARŁ W 1891 R. / PROSI O ZDROWAŚ MARIO”. Mogiła nie była zabezpieczona przed osuwaniem się ziemi spowodowanym opadami deszczu podmywającymi ziemię, działaniem warunków atmosferycznych i odkształcaniem nasypu.

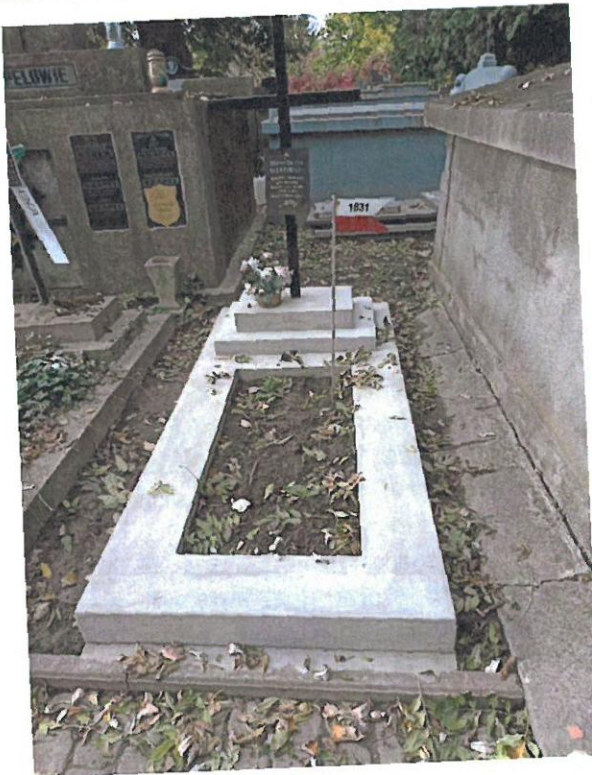
Koniecznym było wykonanie obudowy, która w sposób trwały zabezpieczyłaby mogiłę. W celu ujednoczenia plastyki nagrobnej elementy betonowe należało wykonać i usytuować na wzór sąsiedniego, powstałego w tym samym okresie nagrobka Tomasza Brodowicza. Prace z zakresu konserwacji istniejących elementów dotyczyły krzyża i metalowej tablicy inskrypcyjnej, które wykazywały ślady korozji, odprysków i zarysowań farby.

Zagęszczono nasyp na mogile ubijakiem oraz wyrównano i ustabilizowano podłoża pod obramienie. Wykonano zbrojoną betonową obudowę mogiły oraz dwustopniową betonową podstawę do umocowania krzyża – analogiczne do nagrobka sąsiedniego. Przeprowadzono hydrofobizację powierzchni betonowej. Powierzchnie metalowe tj. krzyż i tablicę inskrypcyjną oczyszczono i zabezpieczono antykorozyjne przez zagruntowanie farbą podkładową, a następnie pokrycie wysokiej jakości farbą do metalu z zachowaniem dotychczasowej kolorystyki (czerni). Wzmocniono i uczytelniono liternictwa tablicy (liternictwo w kolorze bieli).

Koszt łącznie: 13 520,00 zł.

Nagrobek Stanisława Sierpińskiego przed rozpoczęciem prac.

Nagrobek Stanisława Sierpińskiego po zakończeniu prac.

- **Prace remontowo-konserwatorskie 13 mogił nieznanymi żołnierzy Wojska Polskiego poległych w 1939 r. w kwaterze 16 Cmentarza Komunalnego „Nowego” przy ul. Krakowskiej oraz mogiły 5 żołnierzy Wojska Polskiego poległych w 1939 r. w kwaterze 24 Cmentarza Komunalnego „Starego” przy ul. Cmentarnej w Jarosławiu:**

W 2023 wykonano prace remontowo-konserwatorskie 13 mogił nieznanymi żołnierzy Wojska Polskiego poległych w 1939 r. w kwaterze 16 Cmentarza „Nowego” przy ul. Krakowskiej oraz mogiły 5 żołnierzy Wojska Polskiego poległych w 1939 r. w kwaterze 24 Cmentarza „Starego” przy ul. Cmentarnej w Jarosławiu.

Koszt: 170 876,00 zł (dofinansowane ze środków Wojewody Podkarpackiego).

Mogiły nieznanymi żołnierzy Wojska Polskiego zlokalizowane w kwaterze 16. na Nowym Cmentarzu przed rozpoczęciem prac konserwatorskich.

Mogiły nieznanymi żołnierzy Wojska Polskiego zlokalizowane w kwaterze 16. na Nowym Cmentarzu po zakończeniu prac konserwatorskich.

Mogiły nieznanymi żołnierzy Wojska Polskiego zlokalizowane w kwaterze 24. na Starym Cmentarzu po zakończeniu prac konserwatorskich.

- Konserwacja dachów i wykonanie elewacji budynków nr 1 i 2 – w ramach zadania pn. „Remont i przebudowa zespołu głównej bramy wjazdowej Cmentarza Komunalnego przy ul. Krakowskiej w Jarosławiu – etap III – koszt: 120 149,45 zł (finansowano ze środków Gminy Miejskiej Jarosław) (2022);
- Wykonanie przyłącza wody przy cmentarzu komunalnym przy ul. Boczna Sanowa – koszt: 9 841,43 zł (2022);
- Remont i konserwacja muru oporowego przy ulicy Podgórze zagrożonego katastrofą – etap V – koszt. 589 566,70 zł (dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: 275 482,84 zł) (2022);
- Holistyczna rewitalizacja na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jarosław-Przeworsk (w tym m. in.: dostawa i montaż stoisk wystawienniczych, zakup donic, przebudowa zasilania, nadzór elektroniczny) – koszt. 1 095 755,27 zł (2022);
- Mała architektura oraz oświetlenie na obszarze Parku Kulturowego (opracowanie dokumentacji projektowej studni zabytkowej na płycie Rynku oraz wykonanie prac renowacyjno-konserwatorskich) – koszt: 48 012,40 zł (2022);
- Modernizacja płyty Rynku. Część północna i wschodnia wraz z Placem św. Michała” - w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład 2022-2023 (w tym m. in.: demontaż istniejącej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, rozbiórka istniejącej nawierzchni z kostki porfirowej, granitowej i płyt z piaskowca, budowa nowej kanalizacji deszczowej i sanitarnej, sieci wodociągowej, budowa sieci kablowych zasilających oświetlenie, wykonanie nowej podbudowy i nawierzchni, nadzór archeologiczny i elektryczny, konsultacje z Muzeum, koncepcja zagospodarowania zieleni na Placu św. Michała) – koszt: 3 167 152,85 zł (2022);
- Modernizacja płyty Rynku. Część północna i wschodnia wraz z Pl. św. Michała w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – edycja I (w tym m. in.: roboty rozbiórkowe i ziemne, budowa sieci kanalizacji deszczowej i

sanitarnej, sieci wodociągowej, sieci elektrycznej zasilająca oświetlenie, wykonanie podbudowy i nawierzchni (z porfiru, porfiru odzyskanego, granitu, bazaltu, płyt porfirowych, płyt granitowych), obramowania zielenców na Placu św. Michała, montaż oświetlenia (latarni) i naświetlaczy posadzkowych) – koszt: 3 223 903,15 zł (2023);

- Wykonanie i montaż dzieła „Figury św. Michała Archanioła na Placu św. Michała w Jarosławiu” – koszt: 100 000,00 zł (finansowano z Jarosławskiego Budżetu Obywatelskiego) (2023);
- Uporządkowanie gospodarki ściekowej przy ul. Jana Tarnowskiego poprzez rozdział kanalizacji ogólnospławnej. Odbudowa drogi z budową skrzyżowania - w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – edycja II (w tym m. in.: wykonanie komory włączeniowej kanalizacji deszczowej w ul. Na Blichu, kanalizacji deszczowej i sanitarnej na odcinku od ul. Na Blichu do ul. Przygrodzie, ułożenie krawężników po obu stronach ulicy na odcinku od ul. Na Blichu do ul. Przygrodzie, wykonanie podbudowy na odcinku od ul. Na Blichu do ul. Przygrodzie, warstwy wiążącej z betonu asfaltowego na odcinku od ul. Na Blichu do ul. Przygrodzie, nadzór inwestorski) – koszt: 2 410 739,26 zł (2023);
- Budynek MZK Budowa Centrum Przesiadkowego - w ramach Funduszy Norweskich na program Rozwój Lokalny 2021 w projekcie pn. „Jaroslove – z miłości do ludzi” (w tym m. in.: przebudowa i remont wraz ze zmianą sposobu użytkowania dawnego budynku administracyjnego MZK, remont elewacji obiektu, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej pionowej i poziomej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, przystosowanie budynku do korzystania przez osoby niepełnosprawne, remont pomieszczeń, wykonanie instalacji c.o. zasilanej z pieca gazowego wraz z przystosowaniem pomieszczeń do instalacji kotła, remont klatki schodowej, montaż agregatu prądotwórczego, instalacja elektryczna i oświetlenia awaryjnego, system monitoringu, poszerzenie otworu drzwiowego w pomieszczeniu nr ¼ na I piętrze) - koszt: 122 038,65 zł (dofinansowano ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego);

- Pozostałe działania:

- Opracowanie programu prac konserwatorskich dotyczącego kondycji murów Bramy Krakowskiej od strony zewnętrznej, zawierającego trzy propozycje rozwiązań dla zabezpieczenia i uszczelnienia korony murów – koszt: 4 350,00 zł (finansowano ze środków Gminy Miejskiej Jarosław) (2022);

- Wymiana drzwi do pomieszczenia serwerowni Urzędu Miasta Jarosławia w budynku przy ul. Rynek 6 – koszt: 16 568,00 zł (finansowano ze środków Gminy Miejskiej Jarosław) (2022-2023);

- Montaż metalowej kraty zabezpieczającej nieuprawniony dostęp do stref bezpieczeństwa w pionie Ochrony Informacji Niejawnych w budynku Urzędu przy ul. Rynek 6 (2023);

- Zaprojektowanie, wykonanie wraz z montażem oznakowania tyflograficznego budynków Urzędu Miasta Jarosławia – koszt: 12 447,60 zł (finansowano z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych) (2023).

- **Prace budowlane, remontowe i konserwatorskie przy obiektach będących w użytkowaniu jednostek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych:**

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Św. Królowej Jadwigi w Jarosławiu:

- Przebudowa pomieszczeń biblioteki Szkoły Podstawowej Nr 1 w Jarosławiu z robotami towarzyszącymi (dokumentacja projektowa, nadzór) – koszt: 21 720,32 zł (finansowano ze środków finansowych Gminy Miejskiej Jarosław) (2022);

- Renowacja podłogi w połączonych pomieszczeniach po bibliotece oraz w trzech salach lekcyjnych – koszt: 46 162,06 zł (finansowano ze środków finansowych Gminy Miejskiej Jarosław) (2022);

- Przebudowa ogrodzenia wraz z przebudową i rozbudową terenu Szkoły Podstawowej Nr 1 w Jarosławiu z robotami towarzyszącymi (nadzór) – koszt: 55 848,80 zł (finansowano ze środków finansowych Gminy Miejskiej Jarosław) (2022);

- Wykonanie projektu modernizacji instalacji centralnego ogrzewania – koszt: 29 520,00 zł (finansowano ze środków finansowych Gminy Miejskiej Jarosław) (2022).

2. Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Ks. Stanisława Konarskiego w Jarosławiu:

- „Sensoryczny Skwerek Radosnych Emocji” – zagospodarowanie terenu zieleni przed szkołą, w tym wykonanie drewnianej budowy siedziska, budowy trejaży oraz budowy podwyższonych rabat, zasadzenie drzew, krzewów, kwiatów – koszt: 39 960,00 zł (finansowano z Jarosławskiego Budżetu Obywatelskiego).

3. Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Ks. Piotra Skargi w Jarosławiu:

- Przygotowanie podłoża, montaż piłkochwyty, umocnienie skarpy poprzez rozebranie ścian żelbetonowych i krawężników, położenie płyt ażurowych i wypełnienie ich kliniec kamiennym (boisko przy budynku przy ul. Spytka 2) – koszt: 53 423,50 zł (2022).

2.2. ROBOTY BUDOWLANE, PRACE REMONTOWE I KONSERWATORSKIE WYKONANE PRZY ZABYTKACH ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE MIASTA ZARZĄDZANYCH PRZEZ MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE:

- W latach 2022-2023 wykonano prace remontowo-konserwatorskich przy nw. obiektach administrowanych przez Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. Z o. o.:
- 1. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Grunwaldzka 18 w Jarosławiu:**
    - Remont dachu (IV etap) – koszt: 189 000,00 zł (dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu: 100 000,00 zł);
  - 2. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Rynek 13 w Jarosławiu:**
    - Częściowy remont dachu i docieplenie ściany dziedzińca – koszt: 64 764,98 zł (finansowano ze środków własnych Wspólnoty Mieszkaniowej);
  - 3. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Poniatowskiego 33 w Jarosławiu:**
    - Izolacja fundamentowa budynku – koszt: 36 190,80 zł (finansowano ze środków własnych Wspólnoty Mieszkaniowej);
  - 4. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy Pl. Mickiewicza 16 w Jarosławiu:**
    - Remont elewacji i balkonów od strony podwórza – koszt: 196 552,00 zł (finansowano ze środków własnych Wspólnoty Mieszkaniowej);
  - 5. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kraszewskiego 13 w Jarosławiu:**
    - Renowacja stolarki drzwiowej – koszt: 20 196,00 zł (finansowano ze środków własnych Wspólnoty Mieszkaniowej);
  - 6. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Jana Pawła II 37 w Jarosławiu:**
    - Izolacja pionowa fundamentów części budynków wraz z ułożeniem kostki – koszt: 58 490,00 zł (finansowano ze środków własnych Wspólnoty Mieszkaniowej);
  - 7. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Grodzkiej 16/16A w Jarosławiu:**
    - Ułożenie trelinki na dziedzińcu za budynkiem – koszt: 15 000,00 zł (finansowano ze środków własnych Wspólnoty Mieszkaniowej);
  - 8. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Słowackiego 14/16 w Jarosławiu:**

- Częściowy remont kominów – koszt: 125 000,00 zł (finansowano ze środków własnych Wspólnoty Mieszkaniowej);

9. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 50 w Jarosławiu:

- Renowacja polichromii balkonu:

- Program konserwatorski (I etap) - koszt: 20 000,00 zł (dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu: 20 000,00 zł) (2022);
- Renowacja polichromii balkonu (II etap) – koszt: 23 419,20 zł (dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu: 20 000,00 zł) (2023);

10. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kraszewskiego 2 w Jarosławiu:

- Renowacja stolarki drzwiowej:

- Renowacja stolarki drzwiowej od strony wewnętrznej – koszt: 15 000,00 zł (dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu: 15 000,00 zł) (2022);
- Renowacja stolarki drzwiowej od strony zewnętrznej – koszt: 15 000,00 zł (dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu: 15 000,00 zł) (2023);

11. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Opolskiej 1 w Jarosławiu:

- Renowacja konsoli i balustrady balkonu:

- Renowacja konsoli balkonu (I etap) - koszt: 15 793,20 zł (dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu: 15 000,00 zł) (2022);
- Renowacja balustrady balkonu (II etap) – koszt: 25 035,45 zł (dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu: 25 000,00 zł) (2023);

12. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Grunwaldzkiej 18

- Renowacja stolarki okiennej (I etap) – koszt: 65 000,00 zł (dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu: 50 000,00 zł) (2023).

- **Prace konserwatorskie uszkodzonych partii sgraffita zlokalizowanego na elewacji budynku przy ul. Kraszewskiego 14 w Jarosławiu:**

W 2022 roku przeprowadzono prace konserwatorskie przy sgraffito zlokalizowanym na ścianie południowej budynku przy ul. Kraszewskiego 14 w Jarosławiu.

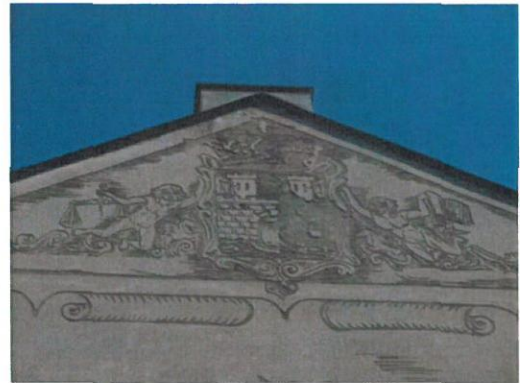

Sgraffito powstało w l. 80. XX w. według projektu dwóch jarosławskich artystów: Stanisława Lenara oraz Edwarda Kieferlinga, którzy równocześnie byli wykonawcami dzieła. Centralną część kompozycji stanowi panorama XVII-wiecznego Jarosławia. W dolnej partii wykorzystano motywy nawiązujące do „złotego okresu” miasta Jarosławia - jednego z najważniejszych ówczesnych ośrodków handlowych Europy Środkowo-Wschodniej, przy szczycie centralny punkt stanowi herb miasta. Całość wykonana w trójwarstwowym układzie barwionych naturalnymi pigmentami zapraw wapienno-piaskowo-cementowych na podłożu ceglanym, kładzionych fragmentami.

Przeprowadzenie prac konserwatorskich sgraffita było podyktowane koniecznością powstrzymania procesu destrukcji oraz przywrócenia walorów estetycznych sgraffita. Widoczne były zniszczenia w postaci zaplamień, spękań i ubytków zaprawy, sięgających miejscowo aż do podłoża ceglanego w dolnych partiach oraz fragmenty osłabione - z pęcherzami i wykruszeniami. Znaczące ubytki znajdowały się w szczycie elewacji, w partii herbu. Powierzchnia dzieła - z zabrudzeniami i zmianami barwnymi powstałymi na skutek wieloletniej ekspozycji i niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz utleniania się zastosowanego do zabarwienia zaprawy barwnika: czerni żelazowej. Czynnikiem dodatkowym mającym wpływ na stan zachowania sgraffita była awaria wewnętrznej instalacji wodociągowej, co doprowadziło do zawilgocenia i wsiąkania wody w strukturę muru aż do warstw zewnętrznych tj. do warstw zapraw.

W pierwszej kolejności wytypowano partie zniszczone, o wysokim stopniu destrukcji, kruszące się, skuto je i odkazono. Poddano ręcznemu oczyszczeniu z kurzu i zabrudzeń na sucho i mokro. Partie z ubytkami, osłabione i spękane wzmocniono preparatem; uzupełniono tynkami renowacyjnymi, zaprawą wapienno-piaskową z mikrowłóknami z dodatkiem barwników mineralnych o odpowiedniej kolorystyce. Prace obejmowały odtworzenie dekoracji poprzez rytowanie w świeżej zaprawie, zgodnie z zachowaną dokumentacją historyczną. W przypadku sgraffita przy ul. Kraszewskiego trudność stanowiła wielkoformatowa skala dzieła. Uszkodzone, nieczytelne lub słabo czytelne partie wymagały, by odtworzyć je możliwie, jak najwierniej w stosunku do oryginału. Udostępnione przez autora dzieła materiały stanowiły wersje robocze projektu - odbiegające od rzeczywistej, powstałej na ścianie dekoracji, wobec powyższego koniecznym było pozyskanie dokumentacji historycznej. Udostępnione fotografie archiwalne pochodzące ze zbiorów prywatnych oraz Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich posłużyły wykonawcy prac do rekonstrukcji fragmentów uszkodzonych oraz brakujących.

Koszt: 7 000,00 zł (finansowano ze środków własnych Gminy Miejskiej Jarosław).

Sgraffito na elewacji budynku przy ul. Kraszewskiego 14 przed rozpoczęciem prac konserwatorskich.

Sgraffito na elewacji budynku przy ul. Kraszewskiego 14 po zakończeniu prac konserwatorskich.

- W roku 2022 PWiK w Jarosławiu Sp. z o.o. w ramach prowadzonej inwestycji pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej dla obszaru Garbarze w Jarosławiu z przerzutem ścieków przez rzekę San i podłączeniem do miejskiej sieci kanalizacyjnej – etap III” zlecił na rzecz Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich prowadzenie nadzoru archeologicznego na stanowisku nr 131/AZP103-83/133 na terenie działek nr 1548, 1549, 1558/1, obręb ewidencyjny nr 3 – koszt nadzoru: 1 000,00 (finansowano ze środków własnych PWiK Jarosław Sp. z o.o.).
- Prace konserwatorskie przy budynku „Sokoła”, „Bramie Krakowskiej”, podziemiach Ratusza, Księgarni i Galerii w Rynek 6 oraz prace odświeżające i przystosowujące pomieszczenie należące do Księgarni „Jarosławski Kuferek Artystyczny” z przeznaczeniem pod Galerię Kufer pod patronatem artystycznym Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Jarosławiu.

2.3. PRACE BUDOWLANE, REMONTOWE I KONSERWATORSKIE PRZY OBIEKTACH BĘDĄCYCH WŁASNOŚCIĄ POWIATU JAROSŁAWSKIEGO:

I. Prace budowlane, remontowe, konserwatorskie i restauratorskie przy obiektach podlegających prawnej ochronie konserwatorskiej zlokalizowanych na terenie miasta Jarosławia (będących własnością Powiatu Jarosławskiego):

1. Przygotowanie dokumentacji na remont budynku Starostwa Powiatowego w Jarosławiu:
  - remont klatki schodowej bocznej wraz z holami (parter, I, II, III piętro) obejmujący wymianę posadzek, wymianę balustrady, malowanie;
  - remont korytarza na I piętrze wraz z przyległym korytarzem w części wschodniej budynku (wymiana instalacji elektrycznej, wymiana drzwi, podwieszany sufit, malowanie);
  - montaż sufitu podwieszanego wraz z wymianą oświetlenia w korytarzu na pierwszym piętrze w części zachodniej budynku, malowanie

koszt: 33 825,00 zł

2. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku przy ul. Tarnowskiego 1 w Jarosławiu:
  - remont i adaptacja wewnątrz budynku wraz z niezbędną przebudową, wykonaniem wyburzeń i zamurowań;
  - adaptacja poddasza na cele użytkowe;
  - częściowa wymiana tynków wewnętrznych;
  - wymiana części elementów więźby dachowej, demontaż pełnego deskowania, wykonanie pokrycia dachowego;
  - wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnych i sanitarnych, w tym instalacji wentylacyjnej oraz wykonanie nowej kotłowni na poddaszu;
  - roboty konstrukcyjno-budowlane;
  - wykonanie instalacji elektrycznych;

koszt: 3 334 481,08 zł (finansowano z budżetu Powiatu Jarosławskiego; dofinansowano ze

środków Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków: 50 000,00 zł);

3. Przebudowa budynku głównego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Jana Pawła II w Jarosławiu, z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych wraz z likwidacją barier architektonicznych:

- wykonanie dźwigu osobowego;
- remonty murarskie, tynkarskie, posadzkarskie;
- malowanie;
- roboty elektryczne;
- instalacja wodno-kanalizacyjna;
- wentylacja mechaniczna;
- instalacja wody lodowej;

koszt: 5 889 727,29 zł (finansowano z budżetu Powiatu Jarosławskiego; dofinansowano z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych: w tym 300 000,00 zł);

4. Prace przy budynku I L0 w Jarosławiu:

- remont instalacji elektrycznej w korytarzu II piętro – koszt: 54 344,98 zł;
- remont instalacji elektrycznej w korytarzu I piętro budynku – koszt: 30 835,87 zł;
- naprawa instalacji wodociągowej budynku I L0 w Jarosławiu – koszt: 9 050,68 zł.

5. Wykonane zadania inwestycyjne Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich:

- Bieżące naprawy, remonty i przeglądy, a także inne czynności związane z utrzymaniem infrastruktury będącej w dyspozycji Muzeum oraz dokonywanie bieżących zakupów wyposażenia.
- Renowacja strefy cokołowej kamienicy Orsettich – I etap – koszt: 117 134,81 zł (finansowano z budżetu Powiatu Jarosławskiego: 17 134,81 zł; dofinansowano ze środków Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków: 100 000,00 zł) (wrzesień – październik 2022; odbiór 18.11.2022);
- Montaż systemu klimatyzacji w dwóch pomieszczeniach biurowych Muzeum (II piętro).
- Łączny budżet inwestycji zewnętrznych w 2023 roku: ponad 340 000,00 zł.
- Renowacja elewacji podcieni oraz ściany północno-wschodniej – koszt: ponad 190 220,58 zł (dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: 100 000 zł; ze środków Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków: 87 610,53 zł, ze środków Powiatu Jarosławskiego: 2 610,05 zł (2023));
- Gruntowny remont dachu – koszt: 142 891,00 zł (finansowano ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego). Podjęcie działań remontowych było konieczne, gdyż przeciekanie dachu w sezonach jesienno-zimowym (spowodowane brakiem ogrzewania, rynien i nieszczelnymi świetlikami na dachu) skutkowało zalewaniem pomieszczeń biurowych położonych na poddaszu kamienicy.
- Prace przy zabytkowych wnętrzach kamienicy - na mocy podjętej współpracy z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jarosławiu, uczniowie odbywający praktyki zawodowe w kamienicy Orsettich przeprowadzili szereg prac remontowych: malowanie ścian, układanie paneli w części biurowej Muzeum,

gruntowny remont powstałego w latach 70. XX wieku muru odgradzającego ogród Muzeum od ulicy Trybunalskiej, renowacja bram muzealnych, stworzenie i montaż nowego systemu wystawienniczego dla wystaw plenerowych;

- Stworzenie sali wystaw czasowych Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich”. Projekt „Teatr muzealiów”;
- Remont jednego z pomieszczeń na I piętrze Muzeum - w miejscu dawnego magazynu do przechowywania zbiorów muzealnych powstała nowoczesna sala przeznaczona do prezentowania wystaw czasowych, jak również do organizacji konferencji, wykładów i lekcji muzealnych Projekt, poprzez stworzenie sali wystaw czasowych w jednym z pomieszczeń dotychczas wykorzystywanym jako magazyn zbiorów, miał na celu optymalizację warunków do prowadzenia działalności statutowej Muzeum. Zadanie swoim zakresem objęło remont pomieszczenia (instalacji elektrycznej, ścian, sufitu i podłogi), zakup i montaż profesjonalnego oświetlenia, zakup uniwersalnego systemu wystawienniczego oraz zakup zestawu projekcyjnego i urządzeń do regulowania warunków klimatycznych na ekspozycji. Dzięki tym działaniom zwiększono przestrzeń ekspozycyjną oraz przestrzeń przeznaczoną na działania edukacyjne, co pozwoliło na pełne wykorzystanie potencjału instytucji w podstawowych aspektach jej działalności, także jeśli chodzi o dostęp do oferty dla osób z niepełnosprawnościami. W znajdującej się w tzw. oficynie nad Wielką Izbą Kamienicy Orsettich, tj. w części budynku dobudowanej na przełomie XIX i XX wieku przeprowadzono badania pod kątem występowania zabytkowych warstw malarskich (podczas remontów po II wojnie światowej nie przeprowadzono takich działań). Ujawniono, że pomieszczenie, którego zniszczenia sięgały warstw muru, było wielokrotnie naprawiane, remontowane i przemalowywane. W dwóch miejscach odkryto zabytkowe warstwy malarskie: starsze malowidło składające się z ornamentów kołowych i rozet; drugie - odkryte na przeciwległej ścianie - stanowiące przykład wzornictwa secesji austriackiej, charakteryzujące się stylem geometryzującym (wzór pochodzący z katalogu wiedeńskiej firmy Friedrich Wolfrum and Co., producenta tapet i szablonów malarskich z początku XX wieku). Podczas wojny kamienica niszczała, nie zachowały się w niej żadne przedmioty po ostatnich właścicielach. Odkryte malowidła stanowiły jedyną pozostałość po ostatnich właścicielach kamienicy;

koszt: 188 000,00 zł (dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: 150 000,00 zł; przy wsparciu Fundacji Leroy Merlin).

2.4. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W LATACH 2022-2023 NA PRACE PRZY ZABYTKACH POŁOŻONYCH NA TERENIE JAROSŁAWIA:

Dotacje udzielone w 2022 roku pochodzące z budżetu Województwa Podkarpackiego, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich obiektów położonych na obszarze Gminy Miejskiej Jarosław:

Wnioskodawca	Nazwa zadania	Kwota dotacji ze środków Wojewody Podkarpackiego	Kwota dotacji ze środków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	Kwota dotacji ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Klasztor OO. Dominikanów w Jarosławiu	Jarosław, Klasztor OO. Dominikanów (1629 r.): konserwacja i restauracja polichromii oraz elementów wystroju prezbiterium - kontynuacja			495 000,00 zł
Klasztor OO. Dominikanów w Jarosławiu	Wykonanie konserwacji i restauracji polichromii oraz elementów wystroju prezbiterium kościoła OO. Dominikanów pw. Matki Bożej Bolesnej w Jarosławiu – w zakresie polichromii na ścianach i sklepieniu prezbiterium, gzymsu, elementów polichromowanych i złożonych – I etap (bez scalania kolorystycznego i rekonstrukcji złocień)		190 000,00 zł	
Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP Dom Zakonny w Jarosławiu	Wykonanie prac konserwatorskich przy obrazie olejnym na płótnie „Portret Papieża Piusa IX” ze Zgromadzenia Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP w Jarosławiu – w zakresie konserwacji technicznej (I etap)		15 000,00 zł	
Osoba fizyczna	Wykonanie prac konserwatorskich przy malowidłach ściennych na suficie i fasecie w sieni		30 000,00 zł	

	przejazdowej kamienicy przy ul. Słowackiego 1 w Jarosławiu – V etap			
Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała przy Kolegiacie w Jarosławiu	Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy malowidłach ściennych na sklepieniu, gzymsach i ścianach w południowym ramieniu transeptu Kolegiaty Bożego Ciała w Jarosławiu		90 000,00 zł	
Osoba fizyczna	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich zadania balkonu kamienicy przy ul. Kraszewskiego 37 w Jarosławiu		20 000,00 zł	
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Opolska 1	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich przy kamienicy przy ul. Opolskiej 1 w Jarosławiu – w zakresie elementów metalowych balkonu		15 000,00 zł	
Osoba fizyczna	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich kamienicy przy ul. Rynek 14 w Jarosławiu – w zakresie remontu pokrycia dachowego		50 000,00 zł	
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości Grunwaldzka 18 w Jarosławiu	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich kamienicy przy ul. Grunwaldzkiej 18 w Jarosławiu – w zakresie wymiany pokrycia dachu dolnej połaci dachu w elewacji południowej – IV etap prac		80 000,00 zł	

Klasztor Sióstr Benedyktynek w Jarosławiu	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich baszty nr VII, izolacji muru na dł. 50 mb oraz remoncie części nadziemnej muru na dł. 30 m na terenie Opactwa Sióstr Benedyktynek w Jarosławiu – kontynuacja prac		50 000,00 zł	
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Pełkińskiej 12 w Jarosławiu	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich przy kamienicy przy ul. Pełkińskiej 12 w Jarosławiu – w zakresie remontu pokrycia dachowego		50 000,00 zł	
Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP Dom Zakonny w Jarosławiu	Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich podłogi w refektarzu w Klasztorze Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP w Jarosławiu		50 000,00 zł	
Osoby fizyczne	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich kamienicy przy ul. Kraszewskiego 22 w Jarosławiu – w zakresie remontu elewacji frontowej oraz remontu balkonu		40 000,00 zł	
Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała przy Kolegiacie w Jarosławiu	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich w podziemiach Kolegiaty w Jarosławiu – w zakresie pomieszczenia 06		65 000,00 zł	
Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP	Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich podłogi w refektarzu		50 000,00 zł	

Dom Zakonny w Jarosławiu	w Klasztorze Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP w Jarosławiu			
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 50 w Jarosławiu	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich przy kamienicy przy ul. 3 Maja 50 w Jarosławiu – w zakresie konserwacji technicznej polichromii balkonu na I piętrze		20 000,00 zł	
Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała Przy Kolegiacie w Jarosławiu	Jarosław, kościół pw. Bożego Ciała przy Kolegiacie (1582-1594): prace konserwatorskie ołtarza św. Michała Archanioła – etap I			89 000,00 zł
Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała Przy Kolegiacie w Jarosławiu	Jarosław, kościół pw. Bożego Ciała Przy Kolegiacie, polichromia (1912 r.): prace konserwatorskie i restauratorskie - kontynuacja			450 000,00 zł
Klasztor Sióstr Benedyktynek	Jarosław, opactwo benedyktyńskie (XVII w.): remont i konserwacja baszty nr VII wraz z przylegającym odcinkiem muru obronnego - kontynuacja			688 000,00 zł
Klasztor OO. Dominikanów	Kościół OO. Dominikanów – konserwacja polichromii oraz wystroju prezbiterium	60 000,00 zł		
Klasztor Sióstr Benedyktynek	Opactwo pobenedyktyńskie – remont i konserwacja baszty wraz z przylegającym murem obronnym	60 000,00 zł		
Parafia	Kościół, kolegiata –	130 000,00 zł		

Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała	prace remontowo-budowlane w podziemiach			
Gmina Miejska Jarosław	Jarosław, mur oporowy opactwa pobenedyktyńskiego (1728 r.): remont i konserwacja odcinka wzdłuż ul. Podgórze – etap V			391 379,00 zł
Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich przy budynku Muzeum Kamienica Orsettich w Jarosławiu – w zakresie remontu strefy cokołowej		100 000,00 zł	
Parafia Greckokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Jarosławiu	Wykonanie konserwacji i restauracji ikonostasu z cerkwi greckokatolickiej pw. Przemienienia Pańskiego w Jarosławiu – w zakresie ikony z przedstawieniem Amosa i Jeremiasza oraz polichromowanej struktury z dolnej strefy ikonostasu		30 000,00 zł	
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Grunwaldzkiej 18 w Jarosławiu	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich kamienicy przy ul. Grunwaldzkiej 18 w Jarosławiu – w zakresie wymiany pokrycia dolnej połaci dachu w elewacji południowej – IV etap		100 000,00 zł	
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kraszewskiego 2 Jarosławiu	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich kamienicy przy ul. Kraszewskiego 2 w Jarosławiu – w zakresie remontu		15 000,00 zł	

	stolarki drzwiowej – I etap			
Osoba fizyczna	Wykonanie prac konserwatorskich przy drewnianej witrynie kamienicy Rohma przy ul. Rynek 8 w Jarosławiu – etap końcowy		10 000,00 zł	

Dotacje udzielone w 2023 roku pochodzące z budżetu Województwa Podkarpackiego, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich obiektów położonych na obszarze Gminy Miejskiej Jarosław:

Wnioskodawca	Nazwa zadania	Kwota dotacji ze środków Wojewody Podkarpackiego	Kwota dotacji ze środków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	Kwota dotacji ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Klasztor OO. Dominikanów w Jarosławiu	Jarosław, Klasztor OO. Dominikanów (1629 r.): konserwacja i restauracja polichromii oraz elementów wystroju nawy głównej- kontynuacja			724 000,00 zł
Klasztor OO. Dominikanów w Jarosławiu	Wykonanie konserwacji i restauracji polichromii oraz elementów wystroju nawy głównej kościoła OO. Dominikanów pw. Matki Bożej Bolesnej w Jarosławiu – w zakresie polichromii dwóch przęseł nawy od strony prezbiterium – I etap (bez scalania kolorystycznego polichromii i rekonstrukcji ubytków złoceń na elementach		100 000,00 zł	

	drewnianych)			
Osoba fizyczna	Wykonanie prac konserwatorskich przy malowidłach ściennych na suficie i fasacie w sieni przejazdowej kamienicy przy ul. Słowackiego 1 w Jarosławiu – VI etap		20 000,00 zł	
Parafia Greckokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Jarosławiu	Jarosław, cerkiew pw. Przemienienia Pańskiego, ikonostas (XVII/XVIII w.): konserwacja ikon, złożonych detali snycerskich, struktury ikonostasu			85 000,00 zł
Osoba fizyczna	Wykonanie prac konserwatorskich wnętrza klatki schodowej kamienicy przy ul. Kraszewskiego 37 w Jarosławiu – w zakresie części górnej bez ścian spocznika – II etap		30 000,00 zł	
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Opolska 1	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich przy kamienicy przy ul. Opolskiej 1 w Jarosławiu – w zakresie elementów metalowych balkonu – II etap		25 000,00 zł	
Osoba fizyczna	Wykonanie prac konserwatorskich wnętrza klatki schodowej kamienicy przy ul. Kraszewskiego 37 w Jarosławiu – w zakresie części środkowej bez ścian spocznika – II etap		30 000,00 zł	
Wspólnota Mieszkaniowa	Wykonanie prac remontowo-		50 000,00 zł	

Nieruchomości Grunwaldzka 18 w Jarosławiu	konserwatorskich kamienicy przy ul. Grunwaldzkiej 18 w Jarosławiu – w zakresie konserwacji stolarzki okiennej – I etap			
Klasztor Sióstr Benedyktynek w Jarosławiu	Wykonanie prac remontowo- konserwatorskich przy baszcie nr VIII, wykonaniu izolacji pionowej muru odcinka B od strony zewnątrznej 51 mb, od strony wewnętrznej 48 mb, remoncie części nadziemnej muru B od zewnątrz i wewnątrz na dł. 51 mb, wykonaniu izolacji pionowej i remoncie części nadziemnej odcinka muru A od strony wewnętrznej na dł. 8,70 m na terenie opactwa benedyktyńskiego w Jarosławiu		100 000,00 zł	
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Lubelskiej 1 w Jarosławiu	Wykonanie prac remontowo- konserwatorskich przy kamienicy przy ul. Lubelskiej 1 w Jarosławiu – w zakresie remontu elewacji od ul. Lubelskiej oraz elewacji od ul. Grunwaldzkiej		40 000,00 zł	
Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP Dom Zakonny w Jarosławiu	Wykonanie prac konserwatorskich przy obrazie olejnym na płótnie „Portret Papieża Piusa IX” ze Zgromadzenia Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP w Jarosławiu – w		20 000,00 zł	

	zakresie konserwacji technicznej i estetycznej – II etap końcowy			
Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała przy Kolegiacie w Jarosławiu	Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy malowidłach ściennych na sklepieniu od strony wschodniej nawy północnej i południowej Kolegiaty Bożego Ciała w Jarosławiu		80 000,00 zł	
Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP – Królowej Polski w Jarosławiu	Jarosław, kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski, budynek plebanii (1893 r.): remont ścian piwnic – etap V			75 000,00 zł
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 50 w Jarosławiu	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich przy kamienicy przy ul. 3 Maja 50 w Jarosławiu – w zakresie konserwacji estetycznej polichromii balkonu na I piętrze – II etap		20 000,00 zł	
Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała Przy Kolegiacie w Jarosławiu	Jarosław, kościół pw. Bożego Ciała przy Kolegiacie (1582-1594): prace konserwatorskie przy Ołtarzu Ukrzyżowania			170 000,00 zł
Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP Dom Zakonny w Jarosławiu	Jarosław, klasztor Sióstr Zgromadzenia Niepokalanego Poczęcia NMP (1875 r.): konserwacja i restauracja posadzek, schodów i grobowca w klasztorze - kontynuacja			155 000,00 zł
Klasztor Sióstr Benedyktynek	Jarosław, opactwo benedyktyńskie (XVII			855 000,00 zł

	w.): remont i konserwacja baszty nr VIII wraz z przylegającym odcinkiem muru obronnego – kontynuacja prac			
Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich	Jarosław, kamienica Orsettich (1570-1593): prace renowacyjne przy elewacji			100 000,00 zł
Parafia Greckokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Jarosławiu	Wykonanie konserwacji i restauracji ikonostasu z cerkwi greckokatolickiej pw. Przemienienia Pańskiego w Jarosławiu – w zakresie kwatery z obudową ikony „Boże Narodzenie” (II etap), ikony sylwetowej „Bogurodzica i Święta Maria Magdalena”, ikony z przedstawieniem Amosa i Jeremiasza (II etap, ikony „Zachariasza i Salomona” oraz Diakońskich Wrót		40 000,00 zł	
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kraszewskiego 2 Jarosławiu	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich kamienicy przy ul. Kraszewskiego 2 w Jarosławiu – w zakresie remontu stolarki drzwiowej – II etap		15 000,00 zł	
Osoba fizyczna	Wykonanie prac konserwatorsko-restauratorskich przy budynku przy ul. Dąbrowskiego 2 w Jarosławiu – w zakresie stolarki		20 000,00 zł	

	okiennej (jedno okno w elewacji północnej na klatce schodowej, jedno okno w elewacji południowej i dwie sztuki okien w elewacji wschodniej)			
Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich przy budynku Muzeum Kamienica Orsettich w Jarosławiu – w zakresie remontu elewacji północno-wschodniej i podcieni		87 610,53 zł	

II. GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW, W TYM REJESTR ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Gminna Ewidencja Zabytków Miasta Jarosławia obejmowała 596 obiektów w okresie 2022 - sierpień 2023, w tym obiekty sakralne, użyteczności publicznej, domy, cmentarze i kapliczki. W 2023 roku z Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Jarosławia wyłączono karty adresowe nw. dwóch obiektów:

1. Stadion Sokoła – ul. Piekarska 2 (wyłączono na podstawie Zarządzenia Nr 334/2023 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 10.08.2023 roku);
2. Pozostałości twierdzy pierścieniowej Jarosław – fort artyleryjski jednowałowy z szańcem połowym – teren Gminy Jarosław (wyłączono na podstawie Zarządzenia Nr 400/2023 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 27.09.2023 roku).

Na dzień 31.12.2023 roku ewidencja liczyła 594 obiekty.

W omawianym okresie poszerzona została lista obiektów podlegających prawnej ochronie konserwatorskiej przez wpis do rejestru zabytków województwa podkarpackiego:

1. Dom – os. Braci Prosbów 5 (7) (wpis do rejestru zabytków województwa podkarpackiego pod nr A-1757 z dnia 03.08.2022);
2. Dom – ul. Gen. Jana Henryka Dąbrowskiego 2 (wpis do rejestru zabytków województwa podkarpackiego pod nr A-1766 z dnia 28.11.2022);
3. Dom – ul. Lubelska 9 (wpis do rejestru zabytków województwa podkarpackiego pod nr A-1803 z 09.09.2023).

III. ROZPOZNANIE I DOKUMENTOWANIE ZASOBU ZABYTEKÓW ORAZ PRZETWARZANIE INFORMACJI O ZABYTEKACH

1. W związku z prowadzeniem Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Jarosławia, na bieżąco dokonywana jest weryfikacja i aktualizacja informacji dotyczących poszczególnych obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.
2. Wykaz zabytków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz wykaz zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa podkarpackiego z terenu miasta Jarosławia zostały udostępnione na stronie internetowej Urzędu Miasta, w zakładce „O Jarosławiu” -> „Ochrona zabytków”. Ponadto, w ww. zakładce znajdują się informacje w zakresie aktów prawnych dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami.
3. Zakładka „Ochrona zabytków” zawiera ponadto informacje poświęcone kwestiom umieszczania reklam na obiektach zabytkowych, zagadnieniom dotyczącym parku kulturowego, czy pozyskiwania dotacji z budżetu Gminy Miejskiej Jarosław na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa podkarpackiego.

IV. PRAKTYCZNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ROZWÓJ TURYSTYKI, DZIAŁANIA EDUKACYJNE I PROMOCYJNE MIASTA

Na przestrzeni okresu sprawozdawczego miejski samorząd aktywnie komunikował się z mieszkańcami przekazując informacje m.in. o realizowanych inwestycjach przy obiektach zabytkowych, wydarzeniach, a także zapraszając do udziału w organizowanych uroczystościach, akcjach, konkursach, wystawach, konsultacjach społecznych i wielu innych przedsięwzięciach. Komunikacja odbywała się m.in. poprzez:

1. Oficjalną stronę internetową www.miastojaroslaw.pl oraz jednostek organizacyjnych; profile w mediach społecznościowych; informacje w prasie i telewizji; wydawnictwa oraz inne materiały poligraficzne. W oficjalnym serwisie miejskich zamieszczane były m.in. komunikaty o remontach obiektów zabytkowych, ale również praktyczne porady dla właścicieli obiektów zabytkowych jak pozyskać dotacje, zaproszenia do udziału w kwestach na rzecz ratowania nagrobków jarosławskich nekropolii, czy zapowiedzi wielu wydarzeń popularyzujących dziedzictwo kulturowe miasta Jarosławia;
2. Profil w serwisie społecznościowym Facebook, prowadzony pod nazwą Urząd Miasta Jarosławia i adresem www.facebook.com/umjaroslawia. Na profilu przedstawiano barwne fotorelacje i materiały filmowe a wśród postów często pojawiały się wpisy popularyzujące walory Jarosławia, jego zabytkowy charakter. Udostępniane były również posty służb konserwatorskich, które na własnych profilach zamieszczały ciekawe informacje o Jarosławiu.
3. Profil w serwisie Instagram - od 2021 roku na publikowano fotografie prezentujące Jarosław z jak najlepszej strony - w tym najciekawsze miejsca i obiekty, czy wydarzenia. Popularność samego serwisu była okazją, by dotrzeć z przekazem do szerokiego grona odbiorców.

Potwierdzeniem tego jest fakt, że systematycznie rośnie liczba aktywnych sympatyków naszego miasta.

W działania na rzecz opieki nad zabytkami wpisywały się również:

- opracowywanie materiałów poligraficznych (m.in. plakatów, ulotek, kartek okolicznościowych, broszur, plansz, banerów) promujących różnego rodzaju akcje, wydarzenia, konkursy czy kampanie społeczne;
- organizacja dwóch edycji konkursu plastycznego na kartkę świąteczną z motywem miasta Jarosławia:
  - VII edycja 2022 i VIII edycja 2023 - konkurs na kartkę;
- obejmowanie przez Burmistrza Miasta Jarosławia patronatem honorowym wydarzeń, akcji czy inicjatyw, w tym kulturalnym, których celem była m.in. promocja miasta Jarosławia, uwrażliwienie na dziedzictwo kulturowe.

Podejmowane przez Gminę Miejską Jarosław, podległe jednostki oraz inne organizacje działania edukacyjne i promocyjne upowszechniające dziedzictwo kulturowe (w tym: wydarzenia, imprezy, spotkania, warsztaty, sesje popularnonaukowe, wystawy, lekcje dla dzieci i młodzieży, wydane publikacje) miały charakter zarówno cykliczny, jak i incydentalny.

✓ **Działania zrealizowane we współpracy z Urzędem Miasta:**

➤ **Rok 2022:**

1. Kościoły najstarszej jarosławskiej parafii (Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała):

W ramach zadania wydano publikację pod tytułem „Kościoły najstarszej jarosławskiej parafii”, która jest kontynuacją cyklu "Najstarsza jarosławska parafia" i zawiera historię kościołów istniejących na terenie parafii na przestrzeni wieków. Książka została zaprezentowana na wystawie w Muzeum 700-lecia im. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty przy Parafii pw. Bożego Ciała w Jarosławiu. Wydawnictwo ukazało się nakładem 500 egzemplarzy.

2. Jarosławscy kawalerowie Virtuti Militari (Stowarzyszenie "Dziedzictwo Kresów"):

W ramach zadania zebrano materiały dotyczące kawalerów Virtuti Militari, których losy związane były z Jarosławiem. Wydana została pierwsza część publikacji pt. „Kawalerowie Virtuti Militari z Jarosławiem w życiorysie” zawierającą 113 biogramów od litery A do litery M. Opublikowano 200 egzemplarzy książki zawierającej 150 stron tekstu, 120 fotografii portretowych oraz skany dokumentów.

3. XIII Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej – Jarosław 2022 (09-23.09.2022) (Stowarzyszenie "Dziedzictwo Kresów"):

W ramach wydarzenia zorganizowano m. in. spotkania edukacyjne dla uczniów szkół średnich i podstawowych, wystawy fotograficzne pt. „Kresowe dwory i dworki. Rezydencje szlacheckie na dawnych ziemiach wschodnich II RP” i „Pałace i dwory szlacheckie w malarstwie Napoleona Ordy” oraz „Lwów i okolice”. Ponadto odbyło się sześć wykładów, w tym „Nowogródzkie mateczniki. O dworach, zaściankach i okolicach szlacheckich”, „Nie tylko Mickiewicz, Kraszewski, Sienkiewicz, Iwaszkiewicz Odessa pełna Polaków”, „Ołówkiem, piórkiem, akwarelą... Fenomen Napoleona Ordy”. W ramach sześciu koncertów wystąpili: Krystyna Prońko, zespół Klezmerim Trio, Mobilna Filharmonia, Dagmara Moskwa i Łukasz Stanisławczyk.

4. Organizacja XI Jarmarku Benedyktyńskiego – Jarosław 2022 (10-11.09.2022) (Ośrodek Kultury i Formacji Chrześcijańskiej im. Służebnicy Bożej Anny Jenke):

Podczas wydarzenia zorganizowanego na terenie Opactwa Benedyktyńskiego odbyła się prezentacja rękodzielnicza na 35 stoiskach oraz wystawy pt. „Jak drzewiej prano” – akcesoria dawnej praczki, „Strażackie hełmy paradne”, „Obrazy wyszywane haftem krzyżykowym”, Makieta z ruchomymi pociągami”. Ze względu na złe warunki atmosferyczne przegląd pieśni patriotycznej odbył się w auli Ośrodka Kultury i Formacji Chrześcijańskiej oraz w Kościele pw. Św. Mikołaja.

5. Podkarpacki Festiwal Organowy – Jarosław 2022 (30.07. i 13.08.2022) (Ośrodek Kultury i Formacji Chrześcijańskiej im. Służebnicy Bożej Anny Jenke):

Podczas Festiwalu odbyły się dwa koncerty organowe w kościele pw. Św. Mikołaja, podczas których zaprezentowali się Pan Andrzej Chorosiński i Pan Roman Perucki. Strojenie organów wykonała firma „Organmistrzostwo Grzegorz Bałchan”

6. Niedziela z muzyką w Kolegiacie Jarosławskiej (26.06. i 31.07.2022) – festiwal muzyki organowej i kameralnej (Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała):

W trakcie festiwalu odbyły się koncerty zespołu kameralnego Trio Vox Tribus z Cieszyna oraz duetu Natalia Darkowska – skrzypce, Michał Daleszczyk – organy.

7. Prezentacja organów Kolegiaty pw. Bożego Ciała w Jarosławiu – wznowienie wydawnictwa płyty CD (Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała):

W ramach realizacji zadania wydano dodatkowe 500 egzemplarzy płyty CD nagranej w 2021 roku przy wsparciu środków Urzędu Miasta Jarosławia. Płyta prezentuje walory brzmieniowe organów Kolegiaty pw. Bożego Ciała w Jarosławiu oraz historię ich powstania (płyta była dostępna bezpłatnie w Kolegiacie).

8. XXX Festiwal Muzyki Dawnej "Pieśń Naszych Korzeni" (20-28.08.2024) (Stowarzyszenie Muzyka Dawna w Jarosławiu):

W ramach kolejnej edycji wydarzenia odbyło się 9 koncertów, 3 cykle warsztatowe, 6 seminariów muzykologicznych, 6 wydarzeń muzyczno-tanecznych w Klubie Festiwalowym, wydano 600 egzemplarzy książki programowej. Wystąpili m. in. Marcin Masecki na fortepianie historycznym, zespół Ansamblis z programem Clavis Coeli - muzyka z XIII-wiecznych rękopisów franciszkańskich z Wilna, Marcel Peres i Chór Festiwalowy z programem Notre

Dame za murami: monodia i polifonia czasów szkoły Notre Dame, Mateusz Kowalski z koncertem nocnym na violi da gamba.

9. Wspieranie przedsięwzięć z zakresu kultury i promocji twórczości artystycznej, w tym koncertów i jubileuszu (26.06., 04.07.2022 i 15.08.2022) (Stowarzyszenie Muzyczne Laudate Dominum Jarosławska Orkiestra Dęta im. Antoniego Kulikowskiego):

W związku z 75-leciem istnienia orkiestry odbyły się trzy koncerty jubileuszowe: w Parku Baski Puzon, na jarosławskim rynku oraz główny na terenie Klasztoru Ojców Dominikanów przy udziale zaproszonych gości, przedstawicieli stowarzyszeń i ośrodków kultury. W trakcie koncertu pamiątkowymi statuetkami zostali uhonorowani byli kolejni dyrygenci orkiestry.

➤ **Rok 2023:**

1. XIV Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej - Jarosław 2023 (14-25.09.2023) (Stowarzyszenie "Dziedzictwo Kresów"):

W ramach wydarzenia zorganizowano m. in. spotkania edukacyjne dla uczniów szkół średnich, wystawy fotograficzne pt. „Mistrz kadru – Jan Bułhak” i „Kresowe krajobrazy Henryka Poddębkiego”. Ponadto odbyło się 6 wykładów i spotkań („Klejnot w koronie Jarosławia – Kawalerowie Virtuti Militari”, „Wilno, Wileńszczyzna i Nowogródzczyzna w fotografii Jana Bułhaka”, „Między fascynacją, idyllą i grozą. Białoruś i Ukraina w twórczości polskich romantyków”, „Skarby kresowej świątyni”). W trakcie 6 koncertów wystąpili Andrzej i Maja Sikorowscy, artyści Stowarzyszenia StukPuk Sztuka z recitalem pt. „Mamy dla was piosenkę”, zespół Opa Cupa, Dagmara Moskwa i Łukasz Stanisławczyk, Lwowski Kabaret Artystyczny „Czwarta Rana”.

2. Żywe Dziedzictwo - Aleksander Fredro - Europejskie Dni Dziedzictwa 2023 (16-17.09.2023) (Ośrodek Kultury i Formacji Chrześcijańskiej im. Służebnicy Bożej Anny Jenke):

Podczas wydarzenia odbył się sceniczny przegląd twórczości A. Fredry, w którym zaprezentowali się uczniowie lokalnych szkół i przedszkoli, jak również występy lokalnych zespołów muzycznych i tanecznych m.in. „Sway”, „Academicy”, „Jagiellanie”, „Aquarius”, Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Tryńczy. Można było zwiedzać wystawę obrazującą życie Aleksandra Fredry za pomocą miniatur wykonanych z papieru i tektury poruszanych mechanizmem zegarowym. W trakcie przeglądu zaprezentowane zostały tradycje gastronomiczne i ludowe wystawców z zagranicy, w tym węgierskie jedło i ręcznie wyrabiana biżuteria, wyroby szklane ze Lwowa, czeskie ubrania i wyroby z wełny.

3. Podkarpacki Festiwal Organowy - Jarosław 2023 (22.07.2023) (Ośrodek Kultury i Formacji Chrześcijańskiej im. Służebnicy Bożej Anny Jenke):

W ramach wydarzenia w kościele pw. Św. Mikołaja zorganizowano koncert organowy, podczas którego zaprezentował się Pan Martin Bernreuther. Strojenie organów wykonała firma „Organmistrzostwo Grzegorz Bałchan”.

4. XXXI Festiwal Muzyki Dawnej "Pieśń Naszych Korzeni" (20-27.08.2023)
(Stowarzyszenie Muzyka Dawna w Jarosławiu):

W ramach wydarzenia odbyło się 7 koncertów, 2 cykle warsztatowe, 6 seminariów muzykologicznych, 6 wydarzeń muzyczno – tanecznych w Klubie Festiwalowym, wydano 600 egzemplarzy książki programowej. Wystąpili: zespół „Sequentia” z wokalną i instrumentalną muzyką wczesnego średniowiecza, zespół „Schola Nativitatis” i „Schola Mulierum Silesiensis” z muzyką liturgiczną z antyfonarza norbertanek z Imbramowic, Małgorzata Malke z koncertem Fantazje Georga Philippa Telemanna na skrzypce solo, Francois Lazarevitch z zespołem Les Musiciens de Saint-Julien z programem tańców oraz muzyki tradycyjnej w opracowaniu XVIII-wiecznego kompozytora Georga Philippa Telemanna. Z zespołem gościnnie wystąpiło dwoje śpiewaków – członów Stowarzyszenia Muzyka Dawna: Natalia Wawrzekiewicz i Paweł Iwan. W trakcie festiwalu odbywały się gregoriańskie jutrznie, nieszpory oraz warsztaty chóralu gregoriańskiego.

✓ **Działanie zrealizowane przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu:**

- *Wydarzenia:*

Nazwa wydarzenia	2022 Rok	2023 Rok
Noc Zwiedzania Rynku	14.05.	20.05.
Jarmark Jarosławski	25–28.08.	24–27.08.
Spacerki po Jarosławiu z Przewodnikiem w ramach Kulturalnego Lata w Mieście	24, 31.07. 7, 14.08.	23, 30.07. 5, 6.08.
Ferie z kupiecką historią Jarosławia	15–27.02.	14–29.02.
Zakochani w Podziemiach i nie tylko	12–13.02.	11–12.02.
Mikołajki w Podziemiach Jarosławskich	6–9.12.	5–9.12.
Tematyczne spacerki po Jarosławiu: - „Miłosne historie w dawnym Jarosławiu” - „Miasto kupców i jarmarków”	12–13.02. 26–28.08.	11–12.02. 25–27.08.

1. Noc Zwiedzania Rynku – jarosławska odpowiedź na „Europejską Noc Muzeów”. Wydarzenie daje możliwość aktywnego skorzystania z bogatej oferty turystycznej i kulturalnej realizowanej w obszarze Starego Miasta.

2. Jarmark Jarosławski (w tym spacerki po Jarosławiu z Przewodnikiem w ramach Kulturalnego Lata w Mieście i tematyczne spacerki po Jarosławiu) - przemierzanie ulic miasta i odkrywanie historii z przewodnikiem przygotowanymi szlakami tematycznymi związanymi z dziejami Jarosławia. Inicjatywa promuje aktywny sposób spędzania wolnego czasu, połączony z poznaniem zabytków Jarosławia, a także historii znanych osób związanych z miastem. Jarmark Jarosławski swą koncepcją nawiązuje do wielokulturowej historii Jarosławia oraz rozstawionych jarmarków kupieckich. Celem wydarzenia jest nawiązanie do przeszłości poprzez kultywowanie tradycji i promocja dziedzictwa kulturowego Jarosławia jako miejsca styku wielu kultur i wymiany gospodarczej narodów. W trakcie wydarzenia odbywały się pokazy historycznego rzemiosła, wyrobów rękodzielniczych, można było zakosztować kuchni rodzimej, jak i innych kultur. Jarosławska architektura do dziś służy

handlarzom, rzemieślnikom i artystom jako przestrzeń ekspozycyjna. Uzupełnieniem unikalnej całości wydarzenia stają się występy artystów. Wydarzenie współfinansowane z Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach realizowanego projektu pn. „JarosLove – z miłości do ludzi”.

3. Zakochani w podziemiach – uczestnicy mieli okazję zwiedzić Podziemne Przejście Turystyczne lub Podziemną Trasę Turystyczną, zobaczyć i poznać historię Sali Ślubów, wykonać pamiątkową fotografię w romantycznej scenerii wieży ratusza, a także wziąć udział w specjalnie opracowanym spacerku.

4. Mikołajki w Podziemiach Jarosławskich – zwiedzanie podziemi przez najmłodszych, i nie tylko, w niecodziennym towarzystwie – w asyście pomocnic świętego Mikołaja. Na trasie wędrówki na jej uczestników czekają niespodzianki.

- *Wydawnictwa związane z miastem:*

2022 Rok	2023 Rok
Jarosław – kalendarz ścienny 2023	Jarosław – kalendarz ścienny 2024
„Jarosław – miasto po drodze” – broszura informacyjna, wersja w języku ukraińskim	Album Jarosław
„Podziemia Jarosławskie” – broszura informacyjna, wersja w języku polskim	„Jarosław Stare Miasto i Śródmieście”
Wznowienia wydawnicze: - „Jarosław – Miasto po drodze”, - „Jarosławskie Sanktuaria”, - „Jarosław – Miasto Olśnień” - w polskiej i angielskiej wersji językowej.	Wznowienia wydawnicze: - „Jarosław – Miasto Olśnień”, - „Jarosław Stare Miasto i Śródmieście”, - „Podziemia Jarosławskie”, - „Jarosławskie Sanktuaria”, - „Jarosław – Miasto po drodze”.

1. Jarosław – kalendarz ścienny 2023 – motywem przewodnim są tematy z cyklu „Czy wiesz, że...”, które spotkały się z największym zainteresowaniem na facebookowym profilu Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu. To ciekawostki związane z miastem, anegdoty z jego historii oraz odkrywane, mało znane fakty z dziejów Jarosławia. Wszystko przyozdobione fotografiami autorstwa Tomasza Turonia oraz materiałami archiwalnymi.

2. „Jarosław – miasto po drodze” – broszura informacyjna, wersja w języku ukraińskim – broszura w formie spaceru do samodzielnej realizacji skierowana do turysty, którego wizyta jest mocno ograniczona czasowo. Zachęca do złożenia chociażby, krótkiej wizyty w mieście, które jest po drodze.

3. „Podziemia Jarosławskie” – ulotka zawiera najważniejsze informacje o historii miasta i jego dwóch trasach podziemnych przedstawione w przystępny sposób.

4. Jarosław kalendarz ścienny 2024 – motywem przewodnim jest Jarosław – jego niezwykle miejsca, pełne historii, tradycji i niepowtarzalnego uroku – wszystko ujęte w niesamowite

kolaże. Autorami fotografii są znani jarosławscy artyści: Tomasz Turoń, Norbert Krysa i Damian Bereza.

5. Album Jarosław – wydawnictwo prezentuje Jarosław: miasto nowoczesne, z ogromnym potencjałem turystycznym oraz wielowiekową tradycją kultywowaną przez wydarzenia kulturalne, sportowe i artystyczne. Na 61. stronach można zajrzeć do najważniejszych obiektów świeckich i sakralnych, a także zobaczyć jarosławski rynek po rewitalizacji. Sporą część stanowią ujęcia przyrody i detali architektonicznych. Autorami fotografii są lokalni artyści. Wersja językowa: polsko-angielska.

6. Jarosław Stare Miasto i Śródmieście – broszura informacyjna zawierająca plan turystyczny wraz z opisem najważniejszych atrakcji i zabytków Jarosławia oraz pełną ofertę turystyczną Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu.

- *Wystawy plenerowe:*

2022 Rok	2023 Rok
„Tajemnice jarosławskiego rynku” – rynek (maj)	„Tajemnice jarosławskiego rynku” – rynek (maj)
„Jarosław. W sercu miasta” – rynek (maj)	„Jarosław. W sercu miasta” – rynek (maj)
„Polskie Symbole Narodowe” – rynek (kwiecień – maj).	90 – lecie Fabryki Ciastek w Jarosławiu
„Wielki Strajk Chłopski” – park miejski przy ul. Cz. Puzon ps. Baśka (październik).	

1. „Tajemnice jarosławskiego rynku” – wystawa poświęcona najnowszym odkryciom archeologicznym, dokonanych podczas rewitalizacji płyty rynku prowadzonej od 2020 r. Materiały do wystawy udostępnione dzięki uprzejmości Moniki Broszko z Firmy Archeologicznej Archeo, prowadzącej nadzór archeologiczny nad trwającą modernizacją płyty rynku w Jarosławiu.

2. „Jarosław. W sercu miasta” - dwanaście plansz z archiwalnymi pocztówkami starego miasta w Jarosławiu ze zbiorów Jacka Bazaka ukazuje widoki jarosławskiego rynku z minionego stulecia.

3. „Polskie Symbole Narodowe” - wystawa mająca na celu usystematyzowanie i pogłębienie wiedzy na temat symboli narodowych. Na 12 planszach znalazły się zdjęcia oraz opisy takich Symboli jak: godło, symbol orła białego, hymn i pieśni narodowe oraz znaczenie białoczerwonej kolorystki.

4. „Wielki Strajk Chłopski” – wystawa unikatowych fotografii z prywatnych zbiorów Iwony Pichitko i Mirosława Krupy, z kolekcji archiwalnych Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich. Dzięki planszom można uzyskać wiedzę jak powiat jarosławski był zaangażowany w przebieg Wielkiego Strajku Chłopskiego, a także zapoznać się z przyczynami i przygotowaniem do tej monumentalnej manifestacji siły ruchu ludowego.

5. 90-lecie Fabryki Ciastek w Jarosławiu – wystawa ukazująca 90-letnią tradycję Fabryki

Ciastek w Jarosławiu. Na planszach wystawowych zamieszczono m.in. historię powstania fabryki, jej zmiany na przestrzeni lat, wpływ na społeczność Jarosławia oraz jakie słodkości produkowane są w naszym mieście.

- Edukacja i popularyzacja wiedzy o dziedzictwie kulturowym miasta:

➤ **2022:**

1. Udział w Jarmarku Bożonarodzeniowy w Pile (9–11.12.2022).

2. Działania w sieci popularyzujące dziedzictwo kulturowe Jarosławia – dostosowując się do nieustannie zmieniającej się w ubiegłych latach sytuacji epidemiologicznej Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu powołało do życia projekt #CKIPwsieci, który był odpowiedzią na potrzebę kontaktu z odbiorcą podczas trwania pandemii SARSCoV- 2. Rok 2022 można uznać za rok „popandemiczny” jednak jego początkiem projekt #CKIPwsieci, kontynuowany był poprzez publikowanie cyklu „Czy wiesz, że...”. W miesiącach styczeń – luty opublikowanych zostało 9 ciekawostek, które dotarły średnio do 7108 odbiorców. W lutym 2022 cykl został zakończony.

3. Włączenie się w akcję „Polska zobacz więcej – weekend za poł ceny” – akcja zainicjowana przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Polskiej Organizacji Turystycznej. W tą ogólnopolską inicjatywę od kilku lat, wpisuje się również Jarosław. W dniach 25–27 listopada można było zwiedzić Podziemne Przejście Turystyczne w Jarosławiu oraz Podziemną Trasę Turystyczną im. Prof. Feliksa Zalewskiego ze specjalnymi rabatami cenowymi.

➤ **2023:**

1. Udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych w Zabrzu (20–22.04.2023);

2. Udział w Forum Informacji Turystycznej w Lublinie (7–8.12.2023) – Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu znalazło się w gronie profesjonalistów, którzy 7 grudnia w Lublinie zaprezentowali dobre praktyki realizowane przez instytucję. Wyróżnienie dotyczyło jedynie pięciu Informacji Turystycznych w Polsce i było doskonałą okazją do promocji Jarosławia.

3. Współpraca z blogerami:

- **Pora na Wycieczkę** – wizyta blogerów/vlogerów w Jarosławiu w ramach 6. turystycznych Mistrzostw Vlogerów zorganizowanych przez Polska Organizację Turystyczną;

- **Niezwykłe Miejsca w Polsce** – wizyta blogerów w Jarosławiu oraz w Podziemiach Jarosławskich: Podziemnym Przejściu Turystycznym i Podziemnej Trasie Turystycznej;

- **Atrakcyjne wakacje z dzieckiem** – wizyta blogerów w Podziemnym Przejściu Turystycznym oraz Podziemnej Trasie Turystycznej im. prof. F. Zalewskiego;

4. Konferencja prasowa oraz relacja z otwarcia „Podkarpackiego Szlaku Filmowego w Jarosławiu” – wydarzenia bazującego na dziedzictwie filmowym Jarosławia: Polskie Radio Rzeszów, TVP3Rzeszów, Nowiny24, Gazeta Jarosławska, Ekspres Jarosławski;

5. Spacer po Jarosławiu – udział w jednym z serii filmików kręconych przez Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich. Gościem odcinka była Podziemna Trasa Turystyczna im. prof. F. Zalewskiego. Odcinek poświęcony tajemnicom kamienicy jarosławskiej;

6. Aplikacje mobilne:

- **Tripplay** – CKiP w Jarosławiu zadbało, aby Jarosław dołączył do grona miast w aplikacji Traipplay, która zabiera użytkowników w magiczną podróż po Polsce, zaznajamiając z najpiękniejszymi i wartymi odwiedzenia zakątkami naszego kraju. Tym samym w aplikacji można zaznajomić się ze wszystkimi atrakcjami w Jarosławiu, podążać wybranym szlakiem oraz śledzić aktualne wydarzenia w mieście. Aplikacja do pobrania w App Store i Google Play.

- **Moviguide** – w 2023 r. Podziemne Przejście Turystyczne dzięki aplikacji mobilnej Moviguide dołączyło do grona „Miejsc pięknie opowiedzianych”. Aplikacja udostępnia wszystkim zainteresowanym treści związane z ekspozycją Podziemnego Przejścia Turystycznego w Jarosławiu. Barwna opowieść, zilustrowana zdjęciami jest przystępnym sposobem zapoznania się z tym miejscem, a sama aplikacja jest doskonałym narzędziem promocyjnym.

7. Spotkanie lokalnej branży hotelarskiej – wiosną CKiP w Jarosławiu zorganizowało spotkanie dla przedstawicieli lokalnej branży hotelarskiej. Goście mieli okazję zapoznać się z bogatą ofertą turystyczno-kulturalną Jarosławia oraz działalnością Centrum Kultury i Promocji, w tym Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej. Po części teoretycznej, która ogólnie zaznajamiała z walorami i atrakcjami turystycznymi Jarosławia, a także realizowaną przez CKiP ofertą turystyczno-kulturalną, uczestnicy odwiedzili Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej – miejsce, gdzie każdy turysta kieruje swoje pierwsze kroki. Kulminacyjnym punktem spotkania było zwiedzanie dwóch tras podziemnych. Podziemia jarosławskie jak i walory całego miasta zrobiły na naszych gościach ogromne wrażenie. Wizyta zakończyła się powodzeniem, a nawiązane znajomości okazały się owocne i trwałe.

8. Podziemia Jarosławskie na liście programu ministerialnego Poznaj Polskę – w 2023 r. zarządzane przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu dwie atrakcje turystyczne: Podziemne Przejście Turystyczne oraz Podziemna Trasa Turystyczna im. prof. F. Zalewskiego w Jarosławiu, zostały włączone do projektu Ministerstwa Edukacji i Nauki „Poznaj Polskę”, jako miejsca wartościowe edukacyjnie. W ramach programu szkoły mogą otrzymać dofinansowanie na wyjazdy edukacyjne. Wycieczki te umożliwiają dzieciom i młodzieży poznawanie Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii oraz osiągnięć polskiej nauki.

Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu prowadzi działalność edukacyjno-kulturalną dla szerokiego grona odbiorców, której głównym celem jest poznanie dziedzictwa kulturowego Jarosławia, jego tradycji kupieckich, odmiennej kultury i sztuki, poprzez aktywne uczestnictwo połączone z atrakcyjną formę przekazu. W tym celu Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu: – zarządza i organizuje ruch turystyczny w dwóch jarosławskich trasach podziemnych: Podziemnym Przejściu Turystycznym pod kamienicami Orsettich, Attavantich i Gruszewiczów (Rynek 4, 5, 6) oraz od 22 kwietnia 2022 r. w Podziemnej Trasie Turystycznej im. prof. F. Zalewskiego (Rynek 14 - dzięki współpracy nawiązanej z prywatnym właścicielem kamienicy).

- tworzy i realizuje ofertę turystyczno-edukacyjną bazującą na trasach podziemnych oraz uwzględniającą pozostałe walory turystyczne Jarosławia.
- organizuje wydarzenia z zakresu turystyki aktywnej zarówno w podziemiach i w przestrzeni miejskiej.

- Oferta w oparciu o podziemia jarosławskie:

1. Wycieczka po Podziemnym Przejściu Turystycznym – 186 m podziemnych korytarzy, na które składa się 11 zaaranżowanych sal. Nowatorska atrakcja łączy konwencjonalną ekspozycję z ogromną ilością urządzeń, dzięki czemu zwiedzanie nie opiera się na suchej narracji, lecz jest wspaniałą rozrywką dla dużych i małych gości. Zwiedzanie odbywa się z audioprzewodnikiem i / lub przewodnikiem.

2. Wycieczka po Podziemnej Trasie Turystycznej im. prof. F. Zalewskiego – jedna z najstarszych tego typu tras turystycznych w Polsce. Zlokalizowana w rozległych podziemiach tzw. kamienicy Rydzikowej z pocz. XVII w. – najlepiej zachowanej kamienicy typu jarosławskiego. Trasa składa się z podziemnych komór i korytarzy obudowanych cegłą. Jej długość wynosi około 150 m, przy różnicy poziomów sięgającej do 8,5 m. Zwiedzanie z przewodnikiem.

3. Wycieczka po dwóch trasach podziemnych „Jarosław Miasto Podziemi” – łączone zwiedzanie dwóch tras podziemnych. Wraz z zejściem pod powierzchnię rynku wkracza się w niezwykle świat XVI/XVII-wiecznego Jarosławia – miasta wielkich jarmarków.

4. Questing „Skarby podziemi” – prowadzi graczy przez jarosławski podziemia pełne zagadek i niespodzianek. Uczestnicy muszą rozwiązać serię zróżnicowanych zadań i rebusów, angażując się przy tym intelektualnie i pokonując kolejne etapy podziemnej przygody.

5. Warsztaty „Labirynt Ciekawostek” – warsztaty w podziemiach dla grup zorganizowanych w dwóch obszarach tematycznych: „Co w kuchni piszczy?” – wyprawa do pełnej smaków i aromatów kuchni mieszczańskiej oraz „WY-stroicie w starym stylu” – spotkanie, podczas którego uczestnicy poznają charakterystykę stroju renesansowego, a następnie wcielą się w rolę stylistów rodem z XVI w.

- Oferta zwiedzania miasta i jego atrakcji z pracownikami Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej:

1. Jarosław Miasto Olśnień – nie ma sobie równych wrażenie, jakie Jarosław wywiera na odwiedzających. Od wieków miasto zachwyca wspaniałymi zabytkami, bogatą historią i osobliwym klimatem. To jedno z najpiękniejszych najciekawszych miast w południowo-wschodniej Polsce, o czym przekonać się można zwiedzając to olśniewające miasto z przewodnikiem CKiP.

2. Poznaj miasto Jarosław – zwiedzanie miasta z przewodnikiem CKiP to okazja do podążania śladami największych wydarzeń historycznych, jakie miały miejsce w Jarosławiu w minionych

stuleciach. Dzięki wyprawie można odkryć Jarosław i jego niezwykle bogatą historię w niekonwencjonalny sposób.

3. QUESTING Kupiecka historia Jarosławia – odkrywanie jarosławskich tajemnic znajdujących się na dwukilometrowej trasie rozpoczynającej się przy Bramie Krakowskiej, prowadzi przez ślady handlowej historii miasta, wprost do ukrytego na końcu trasy rozwiązania zabawy.

➤ **Działanie zrealizowane przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki:**

Działalność Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki prowadzona jest w zabytkowych obiektach tj. budynek dawnego Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego Sokół na ul. Pl. Mickiewicza 6, w kamienicy Gruszewiczów w Rynek 6 (na parterze i I piętrze), w piwnicach Ratusza oraz w Bramie Krakowskiej. Dodatkowo prowadzone są zajęcia i wydarzenia kulturalne w zabytkowej przestrzeni miasta (Rynek, Park Miejski im. Czesławy Puzon ps. „Baśka”, ogrody Bazyliki Matki Bożej Bolesnej, oo. Reformatów, Kolegiaty Jarosławskiej, dzielnice miasta). Niemal każde wydarzenie realizowane w tych przestrzeniach jest promocją ww. miejsc zabytkowych i jednocześnie dziedzictwa kulturowego materialnego, natomiast realizacja wydarzeń dodatkowo pokazuje i promuje dziedzictwo niematerialne Jarosławia.

- *Wydarzenia realizowane przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki, związane z dziedzictwem kulturowym: warsztaty, wystawy, konkursy, przeglądy:*

➤ **2022 rok:**

Nazwa wydarzenia	Data	Miejsce
Warsztaty „Szkatułka + kartka”	17.03.2022	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”
Spotkanie z legendą – spacer po Ryнку	23, 31.03. 2022	Rynek
	8, 26.04.2022	
	4, 19, 20, 26, 27.05.2022	
	2, 21, 23, 27.06.2022	
	26.07.2022	
Warsztaty „Pisanka wielkanocna”	5-7.04. 2022	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”
Prezentacja gry	4.05.2022	MP nr 12 w Jarosławiu
	24.11.2022	MP nr 3 w Jarosławiu
	27.09.2022	SP nr 10 w Jarosławiu

„Przygoda na Jarmarku Jarosławskim”	01, 02, 13, 14.12.2022	- Szkoła Mistrzostwa Sportowego w Jarosławiu; - MP nr 9 w Jarosławiu; - SP w Wiązownicy; - SP nr 5 w Jarosławiu
Warsztaty „Serce”	26. 05.2022	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”
Kupieckie rozgrywki w Dzielnicach Jarosławia – gra „Przygoda na Jarosławskim Jarmarku” (w ramach cyklu „Wakacje z kulturą”)	30.06.2022	Dzielnica nr 1 (Park Miejski im. Czesławy "Baśki" Puzon)
	4.07. 2022	Dzielnica nr 2 (Park Miejski ul. Legionów)
	7, 11, 18, 21, 25.07.2022	- Dzielnica nr 3 (Plac zabaw pomiędzy os. Kopernika, a os. 1000-lecia); - Dzielnica nr 4 (Plac zabaw przy ul. Orkana); - Dzielnica nr 5 (Plac przy Miejskiej Bibliotece Publicznej im. A. Fredry); - Dzielnica nr 6 (Plac Zabaw w Parku Miejskim im. Bohaterów Monte Cassino); - Dzielnica nr 7 (Stadion K.S. „Przedmieście Jarosław”)
	04.08.2022	- Rynek (Finał)
Plener w ramach kolejnej edycji "Sztuka w Ogrodzie"	05.07.2022	Jarosławskie Opactwo
Koncert Zespołu „Apasjonaci"	22. 07.2022	Park Miejski im. Czesławy Puzon ps. „Baśka"
"Światło w fotografii" - kluby fotograficzne Atest 70 i Atest 2000 prezentacja multimedialna (IV JDS)	18.08.2022	Brama Krakowska
"Światło w grafice" - Damian Waliczek i jego pracownie - prezentacja multimedialna (IV JDS)	19.08.2022	Brama Krakowska
Silent Disco (IV JDS)	20.08.2022	Rynek
"Sztuka w JOKiS" - pracownie artystyczne prezentacja multimedialna (IV JDS)	20.08.2022	Brama Krakowska
"Światło w ceramice" - Maria Piśko oraz JCCA - prezentacja multimedialna	21.08.2022	Brama Krakowska

(IV JDS)		
Warsztaty witrażu - Brama Krakowska (IV JDS)	22.08.2022	Brama Krakowska
Wyróżnione prace dyplomowe uczniów ZSP w Jarosławiu, Grupa Poetycka "Anafora" - prezentacja multimedialna (IV JDS)	22.08.2022	Brama Krakowska
FILM - IV JAROSŁAWSKIE DNI SZTUKI	22.08.2022	Brama Krakowska
Warsztaty tworzenia lampionu z mozaiką (IV JDS)	23.08.2022	Brama Krakowska
30-lecie Festiwalu Pieśni Naszych Korzeni. Stowarzyszenie Muzyka Dawna w Jarosławiu - prezentacja multimedialna (IV JDS) (przy współpracy ze Stowarzyszeniem Muzyka Dawna)	23.08.2022	Brama Krakowska
Projekcja filmu dokumentalnego „Dom architekta Horodeckiego” (XIII MFKK)	19.09.2022	Sala widowiskowo-kinowa JOKiS
„Ołówkiem, piórkiem, akwarelą... Fenomen Napoleona Ordy” – prezentacja Tomasza Kuby Kozłowskiego (XIII MFKK)	19.09.2022	Sala widowiskowo-kinowa JOKiS

- Konkursy i wydarzenia plenerowe w zabytkowych przestrzeniach miasta:

1. I Mini Jarmark Jarosławski – Dzień Dziecka 2022 (01.06.2022) - urozmaicona impreza dedykowana najmłodszym (okolicznościowy korowód, gry edukacyjne, konkursy plastyczne, widowiska teatralne i taneczne, pokazy i prezentacje, konkursy, warsztaty, zabawy).

Wydarzenie wsparte przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Fundusze Norweskie (Norway grants), współorganizowane z Urzędem Miasta i Centrum Kultury i Promocji, przy współpracy z PWSTE, PGKiM, MBP, PSONI.

2. Konkurs plastyczny pt. "Na Jarmarku Jarosławskim" (01.06.2022) - dla dzieci z klas I - III jarosławskich szkół podstawowych (konkurs w ramach Mini – Jarmarku Jarosławskiego). Celem konkursu było przybliżenie historii i tradycji jarosławskich jarmarków. prace

3. Konkurs plastyczny pt. "Portret Jarosławskiego Mieszczanina" (01.06.2022) - dla dzieci z klas IV-VII jarosławskich szkół podstawowych (konkurs w ramach Mini – Jarmarku Jarosławskiego). Celem konkursu było poznanie historii i elementów ubioru mieszczańskiego w Polsce z przełomu XVI i XVII wieku.

4. IV Jarosławskie Dni Sztuki (18-24.08.2022) - cykl wydarzeń artystycznych wokół motywu przewodniego: „Ścieżki światła. Osobliwości”: prezentacje, projekcje filmowe, wystawy, koncerty, spektakle, warsztaty (wydarzenia w przestrzeni zamkniętej i w plenerze). Wydarzenia odbywały się w zabytkowych przestrzeniach miasta (Rynek, Ratusz, Kamienica Rynek 6, Park Miejski Czesławy Puzon ps. „Baśka”).

5. Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny KUFEREK 2022 (29.05.2022) - konkurs odwołujący się do tradycji kupieckich Jarosławia, którego tematem jest szeroko rozumiany targ, handel. W trakcie przyznano 22 nagrody i wyróżnienia, uczestniczyło 50 autorów z 22 krajów świata, przysłano 199 prac (zakwalifikowało się 31 autorów, wybrano do wystawy i katalogu 50). W jury uczestniczyli artyści fotograficy: Tomasz Sobczak (Polska), Huub Bink (Holandia), Tefvik Ileri (Cypr) - wyboru fotografii dokonywano online. Uroczyste odczytanie protokołu z obrad jury, prezentacja i wręczenie medali oraz wyróżnień honorowych laureatom odbyło 24 sierpnia 2022 roku.

6. XII Jarosławski Przegląd Teatralny "Na dziedzińcu..." (2-3.09.2022) – w wydarzeniu uczestniczyło 6 teatrów zawodowych, które zaprezentowały nw. spektakle na dziedzińcu kamienicy Rynek 6:

- „Epopcja ” - spektakl w wykonaniu Kompani Teatralnej Mamro z Warszawy;
- „Kiedyś ci opowiem” - spektakl w wykonaniu Teatru Przedmieście z Rzeszowa;
- „Umowa o arcydzieło” - spektakl w wykonaniu Teatru w Kaczych Butach z Gdańska;
- „ Iwan Karamazow zwraca bilet” - spektakl w wykonaniu Michała Studzińskiego z Słupska;
- „ Jak ty nic nie rozumiesz”- spektakl w wykonaniu Teatru The Mask z Bielska Podlaskiego;
- „Jak skończyć w pięknym szaleństwie” - spektakl w wykonaniu Teatru Plaster z Jarosławia.

7. XIII Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej "Kresowe dwory, dworki i ich mieszkańcy" (9-23.09.2022) - wydarzenie przypominające dorobek i spuściznę dawnych ziem wschodnich Rzeczypospolitej (w tym wystawy, koncerty, prezentacje, wykłady), organizowane przez Stowarzyszenie Dziedzictwo Kresów w Jarosławiu, we współpracy z Jarosławskim Ośrodkiem Kultury i Sztuki.

8. Noc Księgarń 2022 (7.10.2022) - ogólnopolski festiwal organizowany od 2019 roku przez dystrybutora książek OSDW Azymut (Grupa PWN), w którym od początku uczestniczy Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”. Za każdym razem podkreślane jest zabytkowe miejsce, czyli jarosławski Rynek i Kamienica Gruszewiczów. W tej edycji odbyło się spotkanie

autorskie z Wiesławem Powagą "O życiu i twórczości Ksawerego Pruszyńskiego" i promocja książki pt. "13 opowieści".

9. XX Jubileuszowy Regionalny Konkurs Recytatorski i Poetycki im. Jerzego Hordyńskiego (12, 21.10.2022) – wydarzenie kultywujące pamięć o życiu i twórczości poety związanego z Jarosławiem i promujące twórczość innych wybranych poetów – organizowane przez Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia, Burmistrza Miasta Jarosławia, Miejską Bibliotekę Publiczną im. Aleksandra Fredry w Jarosławiu, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, przy współpracy z Jarosławskim Ośrodkiem Kultury i Sztuki.

10. XV Przegląd Piosenki i Poezji Kresowej (17.10.2022) – wydarzenie regionalne adresowane do wszystkich pokoleń (dzieci, młodzież, dorośli), której celem przeglądu jest kultywowanie kultury kresów wschodnich Rzeczypospolitej i popularyzacja piosenek lwowskich, organizowane przez Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Oddział w Jarosławiu i Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki.

11. Ogólnopolski Festiwal Piosenki Ojczyściej im. Michała Zielińskiego Serce w plecaku 2022 (12-13.11.2022) - festiwal nawiązuje do twórcy tytułowej piosenki żołnierskiej jarosławianina Michała Zielińskiego, adresowany do młodzieży i dorosłych. Celem przedsięwzięcia pozostaje prezentacja i popularyzacja polskiej piosenki patriotycznej: staropolskiej; z lat walki o niepodległość w epoce zaborów; żołnierskiej z okresu II Rzeczypospolitej; z okresu wojny i okupacji; oddającej powojenne dążenie do wolności; wyrażającej miłość Ojczyzny. Wydarzenie organizowane przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki, Fundacja Pomocy Edukacyjnej dla Młodzieży im. H. i T. Zielińskich w Jarosławiu, Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia, Związek Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Jarosławiu.

12. Wystawa o Teodorze Talowskim i jego twórczości (04-24.05.2022) – opracowana przez Tadeusza Bystrzaka, poświęcona działalności polskiego architekta przełomu XIX i XX w. i projektanta gmachu Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” przy Pl. Mickiewicza 6, siedzibie Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki.

13. Pałace i dwory szlacheckie w malarstwie Napoleona Ordy z cyfrowych zasobów Muzeum Narodowego w Krakowie (XIII MFKK) (19.9-16.10.2022).

14. Wystawa fotografii „Blżej sztuki... jarosławskie galerie w plenerze” w Bramie Krakowskiej (maj – sierpień 2022).

15. Wystawa pokonkursowa – laureaci konkursów plastycznych pt. "Na Jarmarku Jarosławskim" oraz "Portret Jarosławskiego Mieszczanina" w holu Ratusza na parterze (czerwiec 2022).

16. Wystawa fotografii „Od Mini-Jarmarku do Jarmarku” (sierpień 2022) pod Ratuszem.

17. Wystawa - Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Kuferek 2022” (IV JDS) (sierpień 2022) w Bramie Krakowskiej.

18. Koncert pt. „Nadzieja na wolność w piosence skryta” w wykonaniu Jarosławskiej Sceny Piosenki Aktorskiej oraz solistek Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (11.11.2022) –

wydarzenie zorganizowane z okazji Narodowego Święta Niepodległości w sali widowiskowej Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki.

- *Działania edukacyjne:*

1. Ferie z kulturą (14-27.02.2022) – w ramach cyklu zorganizowano n.w. działania adresowane do dzieci w trakcie ferii szkolnych:

- **Rozegrany Jarmark - gra wielkoformatowa "Przygoda na Jarosławskim Jarmarku"** (14.02.2022) - Księgarnia „Kuferek” - kamienica Rynek 6;
- **Zimowa magia za szkłem - warsztaty kreatywne** (16.02.2022) – Centrum Edukacji Kulturalnej, ul. Rynek 1 - piwnice Ratusza;
- **Historyjki - warsztaty teatralne (cz. I)** (22.02.2022) - Kameralna Scena Młodych, piwnice JOKiS;
- **Historyjki - warsztaty teatralne (cz. II)** (23.02.2022) - Kameralna Scena Młodych, piwnice JOKiS.

2. Wakacje z kulturą - przez cały okres letni podejmowano różne działania adresowane zarówno do społeczności lokalnej i turystów, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży:

- **Gra „Kupieckie Rozgrywki”** (30.06-04.08.2022);
- **„Letnie teatralia pod chmurką dla dzieci i nie tylko...”** (26-27.07.2022) w altanie Parku „Baški” Puzon;
- **"Sztuka w ogrodzie"** (lipiec 2022) - zajęcia plenerowe Szkoły Rysowania i Malowania;
- **IV Jarosławskie Dni Sztuki** (18-24.08.2022);
- Ekspozycje w przestrzeniach wystawienniczych Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki, Ratusza i w plenerze;
- **Zwiedzanie Centrum Edukacji Kulturalnej** (piwnice Ratusza);
- **Bogata i różnorodna oferta Księgarni Kuferek Artystyczny.**

W 2022 roku Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki współpracował z Wydziałem Oświaty Urzędu Miasta Jarosławia przy realizacji wydarzeń kulturalnych z udziałem dzieci i młodzieży, jak również z różnymi stowarzyszeniami działającymi na terenie Jarosławia (m. in. ze Stowarzyszeniem „Dziedzictwo Kresów”, Stowarzyszeniem „EM-ART”). Na uwagę zasługuje również stała współpraca z Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną poprzez prowadzenie Teatru Cienie oraz współorganizowanie wydarzeń o charakterze kulturalnym w przestrzeniach „Sokoła” oraz w plenerze miasta.

➤ **2023 rok:**

Nazwa wydarzenia	Data	Miejsce
Koncert Galowy laureatów XXVIII Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd I Pastoralek	22.01.2023	Sala widowiskowa JOKiS
	23.03.2023	

Występ wokalistek JSPA podczas jubileuszy małżeńskich organizowanych przez Urząd Miasta i Urząd Stanu Cywilnego w Jarosławiu	27.04.2023	Wielka Izba UM
	20.09.2023	
	08.12.2023	
"Co by się nie pomarnowało" - spektakl w wyk. Julii Eisenbar dt w reż. P. Sroki (organizowany przez Urząd Miasta - m. in. w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Teatru)	26.03.2023	Kameralna Scena Młodych
	21.04.2023	
	07.11.2023	
	18.11.2023	
Międzynarodowy Dzień Tańca – występy grup tanecznych	24.04.2023	Sala widowiskowa JOKiS
"W starym kinie" – spektakl teatralny w wyk. Teatru Cienie w reż. P. Sroki	27.04.2023	Sala widowiskowa JOKiS (organizowany przez PSONI w ramach 49-lecia PSONI)
	08.11.2023	Sala widowiskowa JOKiS
	23.08.2023	Sala widowiskowa JOKiS
Wieczór autorski poetki Anny Gajdy oraz występ solistek JSPA z poezją śpiewaną do wierszy autorki	23.05.2023	Sala nr 23
Koncert muzyki filmowej w wykonaniu solistek Jarosławskiej Sceny Piosenki Aktorskiej	21.07.2023	Scena plenerowa Park Miejski im. Czesławy "Baški" Puzon
„Piosenki Powstania Warszawskiego” – koncert i wspólne śpiewanie utworów z wokalistkami Jarosławskiej Sceny Piosenki Aktorskiej	1.08.2023	Scena plenerowa Park Miejski im. Czesławy "Baški" Puzon
Występ wokalistek JSPA podczas jubileuszu 30-lecia Galerii Rynek 6	19.10.2023	Wielka Izba
„Pudełko” - spektakl teatralny w wykonaniu Teatru Cienie w reż. P. Sroki	8.11.2023	Sala widowiskowa JOKiS
Koncert Galowy Laureatów Festiwalu Piosenki Ojczyстей „Serce w plecaku 2023”	12.11.2023	Sala widowiskowa JOKiS
Podsumowanie konkursu historyczno-plastycznego na okolicznościowy znaczek pocztowy "Rodzina Ulmów" organizowanego przez Szkołę Podstawową Nr 11 w Jarosławiu	16.11.2023	Sala widowiskowa JOKiS
"Marzyciel" – spektakl w wykonaniu Mileny Piejko (organizowany w ramach obchodów Zaduszek Teatralnych)	18.11.2023	Kameralna Scena Młodych

Koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego (organizowany przez 14 Dywizjon Artylerii Samobieżnej)	12.12.2023	Sala widowiskowa JOKiS
---	------------	------------------------

- Spotkania, sesje, prelekcje, pokazy, prezentacje, warsztaty, kiermasze, plenery (z wyjątkiem zajęć prowadzonych w czasie ferii) nawiązujące do dziedzictwa kulturowego:

Nazwa wydarzenia	Data	Miejsce
Prezentacja gry "Przygoda na jarmarku jarosławskim"	9.02. 2023	SP nr 4 w Jarosławiu
	23.03.2023	SP nr 11 w Jarosławiu
	18.05.2023	SP nr 11 w Jarosławiu
Prezentacja filmu "Ocalała z rzezi" oraz spotkanie z panią Józefą Bryg	9.03. 2023	Sala widowiskowa JOKiS
"Pisanka Wielkanocna" – warsztaty z rękodziela	11-18.03.2023	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”
Spotkanie poetyckie w ramach klubu Anafora	21.03.2023	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”
	25.04.2023	
"Lalka w teatrze" - warsztaty teatralne	29.03. 2023	Kameralna Scena Młodych im. Izabelli Melińskiej
Spotkanie autorskie z Joanną Lorenowicz oraz Małgorzatą Stankiewicz w ramach Światowego Dnia książki i Praw Autorskich	28.04.2023	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”
Spotkanie z muzykiem Tomaszem Motyką w ramach Klubu Przyjaciół Kufereka	11.05.2023	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”
Spotkanie autorskie z Agatą Lalik w ramach Nocy Zwiedzania Rynku	20.05.2023	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”
Spotkanie z legendą – spacer po jarosławskim Rynku	19.05.2023	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”
	5.06.2023	
	19.07.2023	
	11, 31.10.2023	
Konferencja Miast partnerskich, prezentacja JOKiS o Mini Jarmarku – (organizowana przez Urząd Miasta)	24.08.2023	Sala widowiskowo–kinowa

Prezentacja gry „Przygoda flisacka z Jarosławia do Gdańska” – w ramach Jarmarku Jarosławskiego	24-26.08.2023	Rynek (organizowana przez Centrum Kultury i Promocji)
	22.09.2023	Miejskie Przedszkole nr 12 w Jarosławiu
	05.10.2023	Szkoła Podstawowa nr 6 w Jarosławiu
Warsztaty ceramiczne – w ramach Jarmarku Jarosławskiego	26.08.2023	Rynek
„Wilno, Wileńszczyzna i Nowogródzyczna w fotografii Jana Bułhaka” – prezentacja Tomasza Kuby Kozłowskiego – w ramach Międzynarodowego Festiwalu Kultury Kresowej (organizowana przez Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Płd. – Wsch.)	15.09.2023	Sala widowiskowo-kinowa
“Lalka w teatrze” - warsztaty teatralne	10, 23.11.2023	Kameralna Scena Młodych
Warsztaty rękodzieła	27-29.11.2023	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”
	1-14.12.2023	

- Imprezy o charakterze konkursów, przeglądów, festiwali nawiązujące do dziedzictwa kulturowego lub realizowane w zabytkowych przestrzeniach:

Nazwa wydarzenia	Data	Miejsce
Jasełka Przedszkolaków 2023	11.01.2023	Sala widowiskowa JOKiS
XVIII Spotkania Teatralne „Jasełka 2023”	12.01.2023	Sala widowiskowa JOKiS
XVIII Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastorałek	21.01.2023	Sala widowiskowa JOKiS
Konkurs plastyczny „Najpiękniejsza Marzanna”	20.03.2023	Sala widowiskowa JOKiS
Konkurs na najpiękniejszą pisanek wielkanocną 2023	4.04.2023	Sala widowiskowa JOKiS
XXXI Przegląd Form Teatralnych „Jarosławski Kacperek”	17-18.05.2023	Sala widowiskowa JOKiS
Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Kuferek 2023”	27.05.2023	JOKiS
II Mini Jarmark Jarosławski	1.06.2023	Rynek

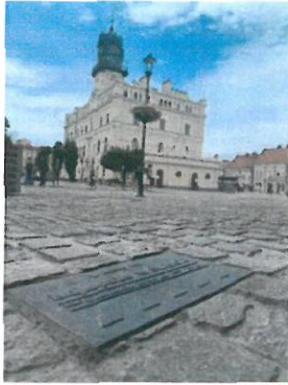
Letnie Teatralia dla dzieci „Pod chmurką”	26-27.06.2023	Park Miejski im. Baški Puzon
Podkarpacki Szlak Filmowy (organizowany przez Podkarpacką Komisję Filmową)	4-6.08.2023	Sala widowiskowa JOKiS, Rynek
V Jarosławskie Dni Sztuki	17-23.08.2023	Park Miejski im. Baški Puzon, Brama Krakowska, Rynek
XIII Jarosławski Przegląd Teatralny „Na Dziedzińcu”	1-2.09.2023	Dziedziniec kamienicy Rynek 6
Noc księgarń 2023 (organizowany przez Azymut)	13.10.2023	Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny”

1. II Mini Jarmark Jarosławski – Dzień Dziecka 2023 (01.06.2023) - wydarzenie dedykowane najmłodszym (okolicznościowy korowód, gry edukacyjne, konkursy plastyczne, widowiska teatralne i taneczne, pokazy i prezentacje, konkursy, warsztaty, zabawy), współorganizowane z Urzędem Miasta, przy współpracy ze szkołami podstawowymi (SP 1, SP 2, SP 4, SP 6, SP 7, SP 9, SP 10, SP 11), Zespołem Sztuk Plastycznych, Centrum Kultury i Promocji, Państwową Wyższą Szkołą Techniczno-Ekonomiczną, Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Jarosławiu, Miejską Biblioteką Publiczną i Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (wsparcie finansowe: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Fundusze Norweskie (Norwaygrants)).

2. Festiwal Filmów dla Dzieci i Młodzieży „Kinolub” - współorganizowany z Podkarpacką Komisją Filmową w Rzeszowie.

3. Otwarcie Podkarpackiego Szlaku Filmowego w Jarosławiu wraz z cyklem imprez towarzyszących - wydarzenie, dzięki któremu Jarosław wpisał się na stałe na listę miejsc, które zaistniały w produkcjach filmowych. Za zgodą Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na stałe zostały zamontowane w płycie Rynku tabliczki informujące o miejscach realizacji znanych polskich filmów: Katyń, Wojna i miłość 1920, Eter, Najlepsze w świecie, jak również wykonana została instalacja na murze kamienicy Rynek 14 pokazująca postacie ze starych pocztówek oraz ww. filmów. Wydarzenie zorganizowano w ramach współpracy wielu podmiotów m. in. Podkarpackiej Komisji Filmowej w Rzeszowie działającej przy Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie, Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie, Urzędu Miasta w Jarosławiu, Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwator Zabytków, Muzeum Kamienica Orsettich w Jarosławiu, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Jarosławiu, osób prywatnych.

Zarówno w 2022 i 2023 roku prezentowane były wystawy prac artystów w zabytkowych Galeriach Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki: Mała Galeria, Galeria Rynek 6, Galeria w Korytarzu, Galeria Teatralna oraz Galeria Projektor Sztuki w holu Kina Ikar, gdzie stałą ekspozycję tworzą projektory pozyskane z jarosławskich kin.

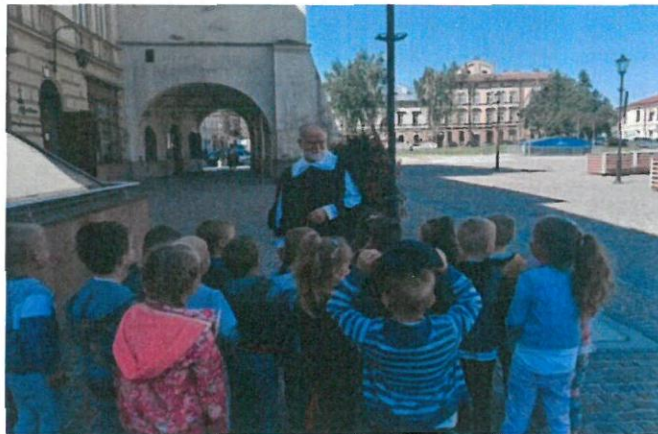
- Działalność księgarni „Jarosławski Kuferek Artystyczny” promująca dziedzictwo kulturowe Jarosławia:

Księgarnia Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki „Jarosławski Kuferek Artystyczny” mieści się na Rynku, w kamienicy pod numerem 6. Oferujemy bogaty i różnorodny asortyment, w tym:

- literaturę dla dzieci, młodzieży i dorosłych również związaną z dziedzictwem kulturowym miasta i okolic;
- gry planszowe związaną z dziedzictwem kulturowym miasta i okolic;
- upominki i pamiątki z Jarosławia;
- prace artystów, pokazujących piękno miasta i regionu - na zasadzie galerii odsprzedażowej.

W księgarni odbywają się tutaj także:

- „żywe” lekcje historii w ramach Jarosławskich Spotkań z Legendą;

- spotkania autorskie;
- spotkania z ciekawymi ludźmi, opowiadającymi o swych pasjach;
- warsztaty rękodzieła artystycznego;

- sprzedaż książek i pamiątek podczas imprez plenerowych;

- cykl imprez „Noc Księgarń”, gdzie promowane jest miejsce, w którym odbywa się wydarzenie;
- prezentacje rodzinnej gry planszowej „Przygoda na Jarmarku Jarosławskim” - w wersji mało-formatowej dla gości i klientów księgarni z możliwością zagrania „na miejscu”, w wersji wielkoformatowej w przedszkolach i szkołach na terenie Jarosławia i okolic.

- Promocja dziedzictwa kulturowego Jarosławia poprzez środki masowego przekazu:

1. Prowadzenie strony internetowej i profilu Facebook (www.mok-jar.pl) Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki, Jarosławskiego Centrum Ceramiki Artystycznej, Centrum Edukacji Kulturalnej, Kameralnej Sceny Młodych im. Izabelli Melińskiej, Klubu Fotograficznego ATEST 70, Księgarni „Jarosławski Kuferek Artystyczny” (dodatkowo Instagram i Tik-Tok);

2. Informowanie o działalności media lokalne funkcjonujące w formie elektronicznej i tradycyjnej (m. in. <https://miastojaroslaw.pl/>, „Kalejdoskop Jarosławski”, POD24.info., jaroslawinfo.pl, tygodniki - „Ekspres Jarosławski”, „Gazeta Jarosławska”, „Życie Podkarpackie”); współpraca z dziennikiem „Nowiny” i „Podkarpackim Informatorem Kulturalnym”;

3. Stała współpraca z regionalnymi stacjami radiowymi (Rozgłośnia Archidiecezji Przemyskiej Radio Fara, VIA Katolickie Radio Rzeszów, Polskie Radio Rzeszów);

4. Współpraca z mass mediami odnośnie organizowanych wydarzeń kulturalnych i tematyki (w tym występy pracowników przy zapowiadaniu organizowanych wydarzeń lub relacjonowaniu ich przebiegu):

- Radia FARA (03.01.) - zapowiedź XXVII Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd i Pastorałek);

- TVP Poznań (09.01.) – występ zespołów artystycznych skupionych w Stowarzyszeniu EM – ART. tj. kabaret „Ikra”, zespół wokalny „Apasjonaci”, zespół tańca ludowego „Jarosławiaki”, zespół Tańca „Freestyle);

– TVP Rzeszów (28.06.) – występ pracowników w specjalnym programie „Lato w Jarosławiu” informującym o organizowanych przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki zajęciach dla dzieci w dzielnicach miasta (gra „Przygoda na Jarosławskim Jarmarku”);

- TVP Rzeszów (23.10.) - relacja z wernisażu wystawy grafiki Pawła Sroki pt. „W międzyczasie i przy okazji”;

- PR Rzeszów (14.11.) - relacja z Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Ojczyściej im. Michała Zielińskiego „Serce w plecaku 2022”)

- „Kalejdoskopu Jarosławskiego” - artykuły o aktywności jarosławskich seniorów i IV Jarosławskich Dniach Sztuki.

Organizowane przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki imprezy mówiące o dziedzictwie kulturowym w większości były filmowane – relacje dotyczyły przedsięwzięć: Jasełka Przedszkolaków 2022, XXVIII Spotkania Teatralne „Jasełka 2022”, XXVII Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastorałek „Jarosław 2022”, konkurs na najpiękniejszą pisanek wielkanocną 2022, konkurs plastyczny „Najpiękniejsza Marzanna”, konkurs plastyczny „Wiosna Jarosławska Piękna Pani”, XXXI Konkurs Piosenki o Złoty Klucz do Sławy, XXX Przegląd Form Teatralnych „Jarosławski Kacperek 2022”, I Mini Jarmark Jarosławski – Dzień Dziecka 2022, Letnie Teatralia "Pod chmurką", IV Jarosławskie Dni Sztuki, XII Jarosławski Przegląd Teatralny "Na dziedzińcu...", Noc Księgarń 2022, Ogólnopolski Festiwal Piosenki Ojczyściej im. Michała Zielińskiego „Serce w plecaku 2022”, ceremonie rozstrzygnięcia i wręczenia nagród z imprez: Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny KUFEREK 2022 i Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Tylko Jedno Zdjęcie 2022” (bezpośrednia transmisja Telewizji Internetowej POD24info).

Od 2023 roku Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki współpracuje ze stowarzyszeniem Rekonstrukcyjnym Pąsowa Róża przy realizacji wydarzeń promujących dziedzictwo kulturowe miasta. Dzięki wsparciu funduszy norweskich zostały zakupione stroje stylizowane na renesansowe, do wykorzystania przy realizacji wydarzeń związanych z dziedzictwem kulturowym Jarosławia.

✓ **Działania na rzecz popularyzowania ochrony dziedzictwa kulturowego zrealizowane w placówkach oświatowych i edukacyjnych:**

1. Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Ks. Stanisława Staszica w Jarosławiu

- Udział w akcji „Pamiętamy i dbamy o miejsca pamięci ofiar I i II wojny światowej. Akcja sprzątnięcia miejsc pochówku w Leżachowie i Woli Buchowskiej” (10.11.2022);
- Organizacja jubileuszu 155-lecia Szkoły (21.06.2023) - organizacja pikniku rodzinnego i wystawy historycznej, prezentacja zachowanych dokumentów, wspomnień absolwentów;
- Udział w programie artystycznym z okazji Święta Odzyskania Niepodległości pn. „Pomosty między pokoleniami w Dziennym Domu Seniora przy ul. Dolnoleżajskiej (09.11.2023);
- Spotkanie z autorkami „Życia nad Sanem” Marią Markiewicz i Janiną Bosak (30.10.2023) – zapoznanie się z historiami mieszkańców Jarosławia w czasie II wojny światowej;
- Udział uczniów w jarmarkach jarosławskich.

2. Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Baśki Puzon w Jarosławiu

- Opieka nad miejscem pamięci, gdzie poniosła bohaterską śmierć Czesława „Baśka” Puzon – Patron Szkoły Podstawowej Nr 5 w Kidałowicach oraz nad jej grobem na Nowym Cmentarzu w Jarosławiu;
- Opieka nad cmentarzem żołnierzy poległych w czasie I wojny światowej położonym przy ul. Pruchnickiej w Jarosławiu (dbanie o porządek na cmentarzu oraz zapalanie zniczy, by uczcić pamięć poległych);
- Opieka nad grobami żołnierzy poległych podczas II wojny światowej na Starym i Nowym Cmentarzu w Jarosławiu – uczczenie pamięci Sybiraków (zapalanie zniczy pod pomnikiem i na grobach);
- Przygotowanie wystawy poświęconej błogosławionej rodzinie Ulmów, która poniosła śmierć z rąk Niemców w czasie II wojny światowej za ukrywanie Żydów;
- Śpiewanie hymnu na pamiątkę odzyskania niepodległości przez Polskę podczas Święta Niepodległości;
- Włączenie się w organizację Jarmarku Jarosławskiego – przygotowanie stoisk z wyrobami, prezentacja piosenek i tańców, udział w konkursach;
- Uczestnictwo w projekcie edukacyjnym „Jarosław Moja Mała Ojczyzna” – zwiedzanie miasta, udział w lekcjach muzealnych, zapoznanie się z historią herbu Jarosławia, zaznajomienie z legendami miejskimi, wykonanie prac plastycznych, organizacja wystawy;
- Organizacja Spotkań Świątecznych kultywujących tradycję Świąt Bożego Narodzenia - w tym przygotowanie jasełek dla rodziców i zaproszonych gości, sprzedaż ciast upieczonych przez rodziców i stroików świątecznych wykonanych przez młodzież (2023);
- Udział w konkursie plastycznym na wykonanie kartki świątecznej;
- Udział w konkursie „Najpiękniejsza Jasełka 2022” organizowanym w Jarosławskim Ośrodku

Kultury i Sztuki;

- Występ na Festiwalu Piosenki Ojczystej im. Michała Zielińskiego „Serce w plecaku” , który ma na celu popularyzację historycznej piosenki patriotycznej;
- Udział uczennicy na Festiwalu Piosenki Bożonarodzeniowej w Dobkowicach „Złota Piątka”;
- Udział w koncercie bożonarodzeniowym „Zamieszkał tu...” w Sali Lustrzanej Centrum Kultury i Promocji;
- Organizacja Międzyszkolnego Turnieju Szachowego z okazji Święta Konstytucji 3 Maja – koszt: 10 000,00 zł (finansowane z Budżetu Obywatelskiego);
- Udział w zadaniu „Chwała bohaterom! Uczcijmy pamięć Czesławy Puzon, ps. Baśka” - wyhaftowanie sztandaru i zakupienie drzewca do sztandaru, organizacja uroczystego apelu z okazji święta szkoły, organizacja wystawy poświęconej bohaterce - koszt: 10 000,00 zł (finansowane z Budżetu Obywatelskiego);
- Uczestnictwo w programie ERASMUS+ w projekcie Piątka w Europie w ramach umowy z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji – zapewnienie wsparcia finansowego (odbycie kursu językowego OLS wraz z kosztami podróży) – koszt: 75 911,00 zł.

3. Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Ks. Piotra Skargi w Jarosławiu

- Udział uczniów w uroczystościach z okazji „Dnia Sybiraka”, obejrzenie filmu dokumentalnego o losach Sybiraków wywiezionych z okolic Jarosławia;
- Udział w organizacji Jarmarku Jarosławskiego (stroje, dziedzictwo, rzemiosło);
- Udział w warsztatach, grze terenowej „Flisacka przygoda z Jarosławia do Gdańska”;
- Realizacja działań w ramach projektu #Szkoła Pamięta, wyjście na Stary Cmentarz, odwiedzenie grobu Michała Zielińskiego, przygotowanie plakatów zawierających najważniejsze informacje z jego życia;
- Pokaz filmu dokumentalnego „Podkarpacki wrzesień” poświęconego pamięci o grobach weteranów wojennych z miasta, powiatu i województwa.
- Opieka nad „Dębem pamięci” por. Stanisława Badowicza znajdującym się w ogrodzie różanym na terenie Kolegiaty w Jarosławiu, zapalenie zniczy i uczczenie pamięci pomordowanych w Katyniu;
- Zapalenie zniczy i uporządkowanie grobów Nieznanych Żołnierzy;
- Udział w projekcie „Najpiękniejsze zabytki w moim mieście” i „Jarosław Moja Mała Ojczyzna”;
- Udział uczniów w grach zespołowych promujących postać ks. Piotra Skargi w świetlicy socjoterapeutycznej przy Kolegiacie Bożego Ciała w Jarosławiu.

4. Szkoła Podstawowa Nr 9 im. T. Kościuszki w Jarosławiu

- Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, imprezach promujących dziedzictwo kulturowe miasta (Mini Jarmark Jarosławski, Jarmark Bożonarodzeniowy, Jarmark Benedyktyński);
- Nabywanie wiedzy przez uczniów podczas lekcji historii;
- Ochrona wartości niematerialnych (przekazów ustnych, obrzędów, tradycji) podczas spotkań i lekcji (opłatek klasowy, Poranek Wigilijny).

5. Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Wojska Polskiego w Jarosławiu

- Udział w III edycji międzynarodowego projektu edukacyjnego „Z kulturą mi do twarzy” realizowanego w świetlicy szkolnej;
- Organizacja programu edukacyjnego dla klas I-III szkoły podstawowej „Ścieżkami mojego

miasta” – konkursy, wycieczki, spotkania dotyczące dziedzictwa kulturowego miasta na tle kraju mające na celu poszerzenie wiedzy dotyczącej Jarosławia jako miasta zabytków, nauki i kultury;

- Udział w Jarmarku Jarosławskim – przygotowanie przez uczniów strojów, scenki i pieśni;
- Organizacja lekcji edukacyjnych w szkole pt. „Jarosław miastem kupieckim”;
- Udział w wycieczkach ulicami miasta „Śladem dawnych zawodów”;
- Udział w lekcjach historycznych prowadzonych przez Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia.
- Organizacja klasowych konkursów na strój mieszczkański;
- Przeprowadzenie międzyklasowego konkursu dla klas V „Historia Jarosławia”;
- Organizacja konkursu plastycznego pt. „Kartka z zaproszeniem do Jarosławia”;
- Organizacja wystawy prac „Mini przewodnik po Jarosławiu”.

6. Szkoła Podstawowa Nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. A. Mickiewicza w Jarosławiu

- Organizacja i udział w kweście na rzecz ratowania zabytków cmentarzy w Jarosławiu i Jaworowie;
- Udział w akcji „Szkoła pamięta” (prezentacja pamiątek rodzinnych przekazywanych z pokolenia na pokolenie, wyjście na cmentarze, zapalenie zniczy, porządkowanie grobów Nieznanego Żołnierza, odwiedzenie Pomnika Czesławy Puzon i Muralu Lotników ziemi jarosławskiej, przedstawienie historii tych miejsc);
- Organizacja wycieczek klasowych: rozpoznanie w terenie obiektów decydujących o atrakcyjności miasta, poznawanie ważnych instytucji publicznych z uwzględnieniem ich historii i roli dla mieszkańców Jarosławia, zwiedzanie Centrum Edukacji Kulturalnej, zajęcia w jarosławskim „Kufunku”, lekcje w trasie podziemnej;
- Program radiowy w Radiu Fara z okazji Święta Niepodległości;
- Czytanie i omawianie na lekcjach języka polskiego legend związanych z Jarosławiem;
- Zajęcia w terenie z historii regionalnej, poznanie zabytków i ich historii;
- Organizacja konkursu wojewódzkiego na znaczek pocztowy z rodziną Ulmów (przy współpracy z Urzędem Miasta Jarosławia, Jarosławskim Ośrodkiem Kultury i Sztuki i Poczta Polska).

9. Miejskie Przedszkole Nr 12 w Jarosławiu

- Udział w konkursie plastycznym „Jarosław Moja Mała Ojczyzna”;
- Udział w konkursie plastycznym „Kartka świąteczna z motywem Jarosławia – Boże Narodzenie 2023”;
- Udział w konkursie plastycznym „Jarosław moich marzeń”;
- Udział w akcji charytatywnej Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy i występy teatralne w Galerii Stara Ujeżdżalnia;
- Akcja charytatywna „Razem na Święta” (MEiN)'
- Akcja „Szkoła pamięta” (MEN) (organizacja wystawy w holu przedszkola, wycieczka na groby żołnierzy – zapalenie zniczy, wycieczka pod pomnik Baśki Puzon – zapoznanie z historią);
- Udział w obchodach Dnia Flagi, 1 Maja, 3 Maja i akcji „Niepodległa do hymnu”;
- Uczestnictwo w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”;
- Uczestnictwo w „Kupieckich Rozgrywkach w Dzielnicach” organizowanych przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki;

- Uczestnictwo w „Jasełkach Przedszkolach 2023” organizowanych przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki;
- Uczestnictwo w konkursie „Jarosławska Pisanka” organizowanej przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki;
- Uczestnictwo w konkursie „Najpiękniejsza Marzanna” organizowanym przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki;
- Udział w „Jarosławskim Mini Jarmarku”;
- Upamiętnienie postaci jarosławskiej, harcerki, bohaterki – Czesławy Romany Puzon, ps. Baśka (odwiedzenie pomnika, poznanie historii);
- Nauka polskich tańców ludowych: polonez, krakowiak, trojak;
- Realizacja treści programowych:
  - ✓ „Poznajemy swój region” – zwiedzanie rynku w Jarosławiu;
  - ✓ „Jestem Polakiem” – słuchanie legend jarosławskich, wybranych legend polskich, słuchanie pieśni patriotycznych, nauka Hymnu Polski, zapoznanie się z regionalnymi strojami, tradycją i obrzędami ludowymi, „Przygoda na jarosławskim rynku” – gra planszowa dla dzieci i nie tylko;
  - ✓ „Pieczenie podpłomyków” w kuchni przedszkolnej – podtrzymywanie tradycji kuchni staropolskiej;
  - ✓ „Pieczenie pierników” w kuchni przedszkolnej – zapoznanie z tradycjami świątecznymi;
  - ✓ „Pieczenie chleba” w kuchni przedszkolnej – podtrzymywania tradycji pieczenia chleba;
  - ✓ „Pisanki”, „Śmigus-dyngus”, „Palma Wielkanocna” – zapoznanie się z tradycjami świątecznymi.
- Quiz „Moje miasto Jarosław” - podsumowanie zdobytej wiedzy o dziedzictwie kulturowym, ochronie dóbr kultury;
- Spotkanie z folklorem - tradycyjne zabawy, stroje, tańce, zajęcia plastyczne związane z herbem i legendami miasta Jarosławia;
- Słuchanie utworów ludowych – „Koncert muzyki ludowej”;
- Rękodzieło ludowe, tradycje kulinarne – „Jarosławskie tradycje i zwyczaje”;
- Zapoznanie z zabytkami, atrakcjami turystycznymi miasta poprzez spacer po mieście i okolicy, wycieczka do Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich – „Spacer po muzeum w Jarosławiu”;
- Zwiedzanie „Jarosławskiej Trasy Podziemnej”;
- Zwiedzanie Rynku, jarosławskiego Ratusza, studni przy Rynku, oglądanie kamienic przy Rynku;
- Zwiedzanie zabytkowych obiektów Opactwa Benedyktynek w Jarosławiu (kościół pw. św. Mikołaja i św. Stanisława Biskupa, mur oporowy, Czarna Kaplica, Izba pamięci Arcybiskupa I. Tokarczuka, Sala papieska oraz towarzyszące wystawy).

10. Miejskie Przedszkole Nr 3 w Jarosławiu

- Uczestnictwo w projekcie edukacyjnym pt. „Jarosław – to miasto me, tu słońce budzi mnie” mającym za zadanie zainteresować dzieci bogatymi walorami miasta Jarosławia – w tym zapoznanie z opowiadaniem o urokliwych uliczkach i kamienicach miasta i gry planszowej „Jarmark Jarosławski”, zwiedzanie jarosławskiego Muzeum, Podziemnej Trasy Turystycznej, Centrum Edukacji Kulturalnej (dzięki interaktywnym urządzeniom i aplikacjom multimedialnym – poznanie zagadnień związanych z muzyką, malarstwem, rzeźbą, architekturą i informacji dotyczących Klasztoru Sióstr Benedyktynek z kościołem i ogrodem,

Parku Miejskiego, których celem było dostrzeżenie piękna przyrody, krajobrazu i roślinności miasta;

- Uczestnictwo dzieci w konkursach „Świąteczne kartki z motywem Jarosławia”.

11. Miejskie Przedszkole Nr 10 w Jarosławiu

- Udział w XIX edycji konkursu plastycznego „Jarosław Moja Mała Ojczyzna” mającego na celu rozwijanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej, poznawanie historii poprzez projekcję wiedzy dotyczącej zabytków miasta (właściciele, sposób życia, pochodzenie, zasobność, wkład w kulturę regionalną, narodową), rozwijanie wiedzy dotyczącej stylów w architekturze, rozwijanie świadomości dzieci w zakresie rozwoju własnych zainteresowań, rozwijanie zdolności i umiejętności dzieci w sferze plastycznej oraz werbalnej, spostrzeganie przeszłości – teraźniejszości – przyszłości, promocję sportu jako wartości nadrzędnej w życiu człowieka.

12. Miejskie Przedszkole Nr 8 Montessori

- Organizowanie cyklicznych sytuacji edukacyjno-wychowawczych służących rozbudzeniu w dzieciach potrzeby poznawania swojego miejsca zamieszkania i utożsamiania się ze swoim środowiskiem lokalnym;

- Spacer edukacyjny – pozwalające uświadomić dzieciom potencjał kryjący się w ich otoczeniu (poznawanie zabytków, Rynku, Muzeum);

- Realizacja projektu edukacyjnego „Moje miasto, moja duma”;

- Udział w projektach ogólnopolskich, lokalnych i międzynarodowych:

✓ Poznanie historii Jarosławia – słuchanie legend i opowieści związanych z historią i tradycjami (Legendy Nadszańskie);

✓ Poznanie zabytkowej części miasta: Rynku, charakterystycznej zabudowy, zabytków, wykonywanie z dziećmi albumu „Mój Jarosław”;

- Jarosław dawniej i dziś – charakterystyczny krajobraz miejskiej – seria ilustracji i piosenki wycieczki – pokazywanie w praktyce wartości dziedzictwa regionalnego;

- Poznanie herbu miasta;

- Poznanie i rozumienie znaczenia symboli narodowych;

- Organizowanie cyklicznie uroczystości związanych ze świętami państwowymi i historycznymi wydarzeniami (Narodowe Święto Niepodległości, rocznica ogłoszenia Konstytucji 30-go Maja, Święto Flagi);

- Udział w ogólnopolskiej akcji „Szkoła pamięta” – zapoznanie dzieci z historią Pomnika Pamięci Narodowej w Jarosławiu;

- Zaznajomienie się z miejscami i wydarzeniami historycznymi mającymi ważne znaczenie dla naszego kraju – poznanie legendy o powstaniu państwa polskiego „Legenda o Lechu, Czechu i Rusie”;

- Praca z mapą Polski – poznawanie ważniejszych regionów, pasm górskich, miast, rzek, położenia stolicy, Morza Bałtyckiego, poznawanie fauny i flory charakterystycznej dla kraju, ukazywanie piękna Ojczyzny;

- Udział w międzynarodowym projekcie edukacyjnym „Z kulturą mi do twarzy” – realizacja zadań związanych z tematem „Tu jest moje miejsce” – w odniesieniu do tradycji, historii i współczesności Jarosławia (piękno tradycji; magia uliczek; „Moje miasto, moja duma”);

- Cykliczne uczestniczenie w konkursach plastycznych zachęcających dzieci do ukazania piękna miasta i jego dziedzictwa kulturowego (organizowanych przez Miejskie Przedszkole nr 10 w Jarosławiu), w których dzieci odniosły znaczące sukcesy potwierdzone dyplomami i

nagrodami;

- Pielęgnowanie tradycji świątecznych: Boże Narodzenie (Wigilia grupowa), Wielkanoc;
- Udział w XXVIII Spotkaniach Teatralnych „Jasełka 2023” organizowanych przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki.

13. Miejskie Przedszkole Nr 9 im. Jana Brzechwy w Jarosławiu

- **Konkursy:**

- Udział w konkursie plastycznym „Jarosław moja mała Ojczyzna – miasto sportu”;
- Udział w turnieju wiedzy „Polska to mój kraj” organizowanym przez przedszkole;
- Udział w konkursie „Maria Kownacka oczami dziecka – moi ulubieni bohaterowie”;
- Udział w konkursie plastycznym „7 edycja na kartkę świąteczną z motywem miasta Jarosławia” organizowanym przez Burmistrza miasta Jarosławia;
- Udział w konkursie plastycznym „8 edycja na kartkę świąteczną z motywem miasta Jarosławia” organizowanym przez Burmistrza miasta Jarosławia;
- Udział w konkursie plastycznym „Moja miejscowość wiosną” organizowanym przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie;
- Udział w konkursie plastyczno-fotograficznym „Jarosław w jesiennej szacie”.

- **Akcje społeczne i charytatywne:**

- Udział w akcji „Szkola Pamięta: - poznanie tradycji i zwyczajów związanych ze świętem zmarłych w naszej kulturze i religii, porządkowanie zaniedbanych i zapomnianych grobów oraz odwiedzenie grobów (m. in. grobu Stanisława Byliny);
- Zapoznanie z postacią bohaterki ziemi jarosławskiej – Czesławą Puzon ps. „Baśka” i jej działalnością w czasie II wojny światowej;
- Udział w akcji „Szkola do hymnu” – włączenie się w inicjatywę i zorganizowanie śpiewania hymnu narodowego w przedszkolu przez całą społeczność przedszkolną;
- Organizacja uroczystości państwowych na terenie przedszkola - prezentacje artystyczne;
- Organizacja quizu o tematyce patriotycznej „Polska to mój kraj”;
- Udział w akcji przygotowania ozdób świątecznych, które zostały sprzedane na Jarmarku świątecznym i zasiły konto Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy;
- Organizacja i udział w akcji „Dzień Polskiej Niezapominajki”;
- Udział w akcji sprzątnięcia świata – wyjście na teren miasta Jarosławia i wspólne porządkowanie terenu;
- Udział w akcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy pod hasłem „Płuca po pandemii. Gramy dla dzieci i dorosłych” – we współpracy z Jarosławskim Stowarzyszeniem Oświaty i Promocji Zdrowia – zorganizowanie koncertu przez nauczycieli grupy „Niebieskiej” w galerii Stara Ujeżdżalnia, zapoznanie się z genezą nazwy galerii oraz innymi elementami nawiązującymi do historii: m. in. murałem wewnątrz obiektu;
- Udział nauczycieli w Pikniku Rowerowym i Pikniku Rodzinnym we współpracy z Jarosławskim Stowarzyszeniem Oświaty i Promocji Zdrowia odbywającym się w Parku Miejskim im. Monte Cassino.

- **Szkolenia / konferencje:**

- Udział w konferencji przedmiotowo-metodycznej „Na ludową nutę” – edukacja regionalna w przedszkolu;
- Udział w szkoleniu stacjonarnym SIGUMA – praktyczne inspiracje muzyczno-ruchowe z

wykorzystaniem muzyki: ludowej, dziecięcej, artystycznej, filmowej i rozrywkowej.

- Spacery tematyczne:

- Spacer po mieście Jarosławiu – zapoznanie z historią miasta Jarosławia (słuchanie legend) i z herbem Jarosławia;
- Wycieczka na Rynek, poznanie zabytków związanych z naszym miastem;
- Wycieczka do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jarosławiu;
- Wycieczka do Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Jarosławiu – zwiedzanie szkoły i zapoznanie się z pracownią biologiczno-chemiczną;
- Wycieczka do biblioteki znajdującej się w Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Jarosławiu;
- Spacer po Parku Miejskim im. Czesławy Puzon ps. „Baśka”;
- Spacer multimedialny po mieście i zabytkach Jarosławia – zwiedzanie Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich.

14. Miejskie Przedszkole Nr 11 w Jarosławiu

- Realizacja projektu edukacyjnego „Mali odkrywcy na jarosławskim szlaku” (wychowanie ku wartościom):

- ✓ Zwiedzanie podziemnego przejścia turystycznego;
- ✓ Wyjście na wieżę ratuszową;
- ✓ Zwiedzanie Sali ślubów i Sali lustrzanej;
- ✓ Zajęcia edukacyjne w Centrum Edukacji Kulturalnej;
- ✓ Zwiedzanie Bramy Krakowskiej;
- ✓ Zwiedzanie Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki – Kino Ikar;
- ✓ Zwiedzanie zabytkowego budynku Hali targowej;
- ✓ Wizyty w Urzędzie Miasta;

- Udział w akcji Szkoła Pamięta – zajęcia edukacyjne w terenie, w tym wyjście na cmentarz, zapalenie zniczy na grobach Nieznanych Żołnierzy oraz osób zasłużonych dla miasta; zajęcia edukacyjne pod Pomnikiem Walk i Męczeństwa;

- Wizyty w jarosławskim „Kufunku” w celu przybliżenia uczniom legend jarosławskich, zwiedzanie zabytków Jarosławia;

- Udział w akcji charytatywnej na rzecz remontu dachu Hufca im. Czesławy „Baśki” Puzon - uwrażliwienie dzieci oraz rodziców na potrzeby innych, podejmowanie działań pozwalających na zabezpieczenie przed zniszczeniem jarosławskiego domu harcerza oraz integracji ze środowiskiem lokalnym;

- Zwiedzanie Opactwa w celu zapoznania z historią ziemi jarosławskiej i historią Słowian, przybliżenie tradycji Jarmarków Benedyktyńskich;

- Zwiedzanie Muzeum w Jarosławiu Kamienicy Orsettich – zajęcia edukacyjne;

- Organizacja konkursu międzyprzedszkolnego „Eko Zamek” - uwrażliwienie na historyczne elementy architektoniczne miasta;

- Wizyta w fabryce Gurgul – zajęcia edukacyjne w oparciu o książkę autorstwa P. Kaplity „Kroniki Jarosławskiego biskopata” - zapoznanie z tradycją jarosławskiej wytwórni ciastek oraz zdobycie informacji nt. zjazdów kupieckich oraz tradycji jarosławskich jarmarków.

- Organizacja konkursów plastycznych: „Zabytki Jarosławia”, „Jarosławskie legendy” oraz wystaw prac konkursowych w placówce;

- Udział w konkursie miejskim „Świąteczna kartka z motywem Jarosławia”.

- Organizacja uroczystości oraz zajęć tematycznie związanych z tradycjami lokalnymi;

- Nauka oraz wspólne śpiewanie kolęd i pieśni patriotycznych;
- Obchodzenie dni uznanych za wewnętrzne tradycje: m. in. Dzień Życzliwości, Dzień Ziemi, Dzień Dziadków, Dzień Rodziny oraz świąt okolicznościowych.

- **Działania upowszechniające dziedzictwo kulturowe, promocyjne oraz edukacyjne realizowane przez powiat jarosławski oraz jednostki podległe:**

II. Promocja dziedzictwa kulturowego miasta Jarosławia, w tym wydarzenia kulturalne, imprezy, wystawy, warsztaty, publikacje promujące dziedzictwo:

1. Udział młodzieży w lekcjach muzealnych, wystawach i wykładach organizowanych przez Muzeum Kamienica Orsettich - ZSEiO im. M. Dąbrowskiej w Jarosławiu:
  - Współpraca szkoły ze Stowarzyszeniem Dziedzictwo Kresów,
  - Coroczny wolontariat na rzecz Międzynarodowego Festiwalu Kultury Kresowej,
  - Zaangażowanie młodzieży w poszukiwanie Rodzin do Księgi Kresowian Powiatu Jarosławskiego.

2. Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich udostępniało w swej siedzibie dla zwiedzających następujące wystawy stałe – ekspozycje prezentujące dawne wnętrza mieszczańskie oraz galerie:
  - Wielka Izba – ekspozycja obrazująca reprezentacyjne pomieszczenie w kamienicy mieszczańskiej,
  - Rysunki Jarosławia – rysunki Mieczysława Demkowicza-Dobrzańskiego, H. Dunina, Józefa Kaniaka, Adolfa Popławskiego, Karola Weinziehera, Władysława Zakrzewskiego, prezentujące zabytkową architekturę Jarosławia i Pruchnika,
  - Galeria obrazów malarzy jarosławskich 1 poł. XX w. – na wystawie eksponowane były prace artystów działających w Jarosławiu lub związanych z Jarosławiem, m.in. Stanisława Kopystyńskiego, Zygmunta Millego oraz małżeństwa Kaniaków,
  - Salonik Eklektyczny – wnętrza mieszczańskie z końca XIX w., wpływy wiedeńskie,
  - Jadalnia – wnętrza mieszczańskie z 2 połowy XIX w., powstanie styczniowe,
  - Salonik Biedermeier – wnętrza mieszczańskie z 1 połowy XIX w., powstanie listopadowe,
  - Sień – pomieszczenie komunikacyjne w kamienicy mieszczańskiej, galeria obrazów,
  - Pokój Paniński – wnętrza mieszczańskie z XIX w., pokój panny, wyposażony w kobiece meble i bibeloty,
  - Sala z Paskami – wnętrza mieszczańskie z XIX w., z zachowaną oryginalną polichromią z XVII w.,
  - Salonik Secesyjny – wnętrza mieszczańskie z początku XX w., styl secesji austriackiej.

3. Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich przygotowało następujące wystawy czasowe:
  - „Pozdrowienie z Jarosławia. O pocztówkach jarosławskich” – wystawa czasowa prezentująca historię jarosławskiej pocztówki, a także (przez jej pryzmat) historię Jarosławia jako miasta garnizonowego na przełomie XIX i XX wieku (od 02.01.2022 do końca 2023);
  - „Fotografie” – kamienica Orsettich w 1975 roku na zdjęciach pracowników Okręgowego Przedsiębiorstwa Geodezyjno-Kartograficznego w Rzeszowie (2022);

- „Archeologiczne skarby Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich” – wystawa najcenniejszych zabytków archeologicznych przechowywanych w jarosławskim Muzeum (2022);
  - seria „Mini-wystawy” – ekspozycja prezentowana przy wejściu do Muzeum: Ozdoby świąteczne (styczeń), Głowy królów Polski z apteki Wojciechowskiego (luty), Flizy holenderskie z pałacu w Sieniawie (marzec), Ozdoby wielkanocne (kwiecień), Miecze katowskie z dawnego Jarosławia (maj-czerwiec), Sztuka ludowa (lipiec-sierpień), Szczyty chorągwi i naczynia cechowe (wrzesień), Kości prehistorycznych zwierząt (październik), 11 listopada w 1918 roku w Jarosławiu (listopad) (2022).
4. Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich przygotowało wystawy plenerowe, prezentowane w przestrzeni miasta i regionu:
- „Wielki Strajk Chłopski w powiecie jarosławskim” – w tym roku przypada 85. rocznica wydarzeń z sierpnia 1937 roku, kiedy ziemia jarosławska znalazła się w centrum ogólnopolskiej manifestacji chłopów i ruchu ludowego;
  - „Berl Henner – pierwszorządny galicyjski fotograf” – w jarosławskim atelier Berla Hennera fotografowali się najważniejsi i najbogatsi mieszkańcy miasta oraz okoliczni i przyjezdni ziemianie. Wystawa plenerowa przygotowana przez zespół Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich nie tylko przybliżyła sylwetkę genialnego fotografa – Berla Hennera, ale poprzez jego zdjęcia pokazała również Jarosław na przełomie XIX i XX wieku (2022);
  - „Sam Spiegel. Jarosław – Hollywood. O kinach w Jarosławiu” – wystawa plenerowa opowiadająca historię kariery pochodzącego z Jarosławia producenta filmowego, Sama Spiegla, przygotowana we współpracy z Podkarpacką Komisją Filmową w ramach tegorocznego Podkarpackiego Szlaku Filmowego, który zagościł w Jarosławiu (2023);
  - „Poczet dawnych jarosławian” – wystawą upamiętnione zostały postacie mieszczan, dla których Jarosław sprzed 400 lat był miejscem życia. Zaprezentowano na niej współczesne portrety dawnych jarosławian autorstwa absolwentki jarosławskiego Plastyka Anny Bobowicz, oraz towarzyszące im artefakty ze zbiorów Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich (2023).
5. Działania upowszechniające i promocyjne - Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich:
- Współpraca z mediami o różnym stopniu zasięgu, wykorzystanie tej drogi komunikacji do upowszechniania informacji o podjętych przez instytucję działaniach, ale także popularyzacji wiedzy historycznej (głównie tematyka regionalna) i wiedzy o zbiorach. Powstały reportaże, programy telewizyjne i relacje oraz audycje radiowe, które zostały wyemitowane nieodpłatnie w paśmie regionalnym (TVP Rzeszów, Radio Rzeszów, Radio Fara), bądź ogólnopolskim, a nawet światowym (m.in. TVP1, TVP Polonia). Szeroko działania podejmowane przez Muzeum opisywała prasa, w tym „Ekspres Jarosławski”, „Gazeta Jarosławska”, „Nowiny” i „Życie Podkarpackie”, a także portale internetowe, takie jak dzieje.pl, gospodarkapodkarpacka.pl, pulspodkarpacia.pl. Regularnie informacje pojawiały się także na stronie Polskiej Agencji Prasowej;
  - Prowadzenie strony internetowej oraz profilu w mediach społecznościowych, gdzie zamieszczane są na bieżąco informacje o planowanych wydarzeniach kulturalnych oraz o gromadzonych zbiorach;
  - Inicjatywa „Spacer po Jarosławiu” – cykl krótkich filmów udostępnianych na muzealnym kanale YouTube;

6. Organizacja konkursu „Ekskursja cudowna w kolędy Podkarpacia” (27.01.) - występ zespołu „C.K. Kapela” (muzycy na co dzień związani ze Stowarzyszeniem Muzyka Dawna w Jarosławiu) - kolędy z pogranicza polsko-ukraińskiego, wręczenia honorowej odznaki „Zasłużony dla Kultury Polskiej” kustoszowi Muzeum Zofii Kostce-Bieńkowskiej (2023).

III. Edukacja i popularyzacja wiedzy o dziedzictwie kulturowym miasta (konkursy, wystawy, szkolenia):

1. Zespół Szkół Drogowo – Geodezyjnych i Licealnych im. A. Witkowskiego w Jarosławiu:
  - Udział młodzieży w zwiedzaniu miasta, rynku, obiektów sakralnych, poznawanie architektury i historii zabytków Jarosławia.
2. Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących im. M. Dąbrowskiej w Jarosławiu:
  - Organizacja konkursu dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych „Moje spojrzenie na patriotyzm obiektywem aparatu fotograficznego”.
  - Udział w warsztatach historycznych prowadzonych przez Tomasza Kubę Kozłowskiego przybliżających kulturę Kresów organizowanych przez JOKIS, Stowarzyszenie Dziedzictwo Kresów oraz Dom Historii w Warszawie;
  - Uroczystości 100-lecia szkoły;
  - Wolontariat uczniów na rzecz imprez organizowanych przez JOKIS;
  - Udział reprezentantów społeczności szkolnej i poczty Sztandarowego w uroczystościach patriotycznych organizowanych przez Urząd Miasta i JOKIS.
3. Zespół Szkół Spożywczych i Biznesowych im. Marii Curie-Skłodowskiej w Jarosławiu:
  - Udział uczniów i nauczycieli w lekcjach muzealnych w muzeum Kamienica Orsettich w Jarosławiu dotyczących historii Jarosławia oraz kulinarnych tradycji i historii regionu;
  - Wycieczki dla uczniów klas pierwszych - poznanie historii i zabytków miasta;
  - Lekcje historii w plenerze - temat „Kultura renesansu” na przykładzie miasta Jarosławia.
4. Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Jarosławiu:
  - Uczestnictwo przedstawicieli społeczności szkolnej w corocznych obchodach rocznicy pierwszego transportu do Auschwitz;
  - Wyjście na Stary Cmentarz w Jarosławiu, kształtowanie postaw patriotyzmu i tradycji, zapalenie zniczy na grobach zmarłych nauczycieli;
  - Udział w uroczystości nazwania ronda w Jarosławiu imieniem Michała Zielińskiego;
  - Wyjście z opiekunami na Stary Cmentarz w Jarosławiu, zapalenie zniczy na mogiłach poległych żołnierzy - rozwój postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej, rozwijanie wiedzy o historii regionu w powiązaniu z tradycjami własnej rodziny;
  - Udział poczty sztandarowego ZSTiO w uroczystościach państwowych i miejskich (Narodowe Święto Niepodległości 11 Listopada, Rocznica wybuchu stanu wojennego, Święto Konstytucji 3 Maja); Uroczystość na Starym Cmentarzu w Jarosławiu poświęcona powstańcom styczniowym z Podkarpacia, uczestnictwo przedstawicieli młodzieży w corocznych obchodach;
  - Wyjście z młodzieżą „Śladami starożytnego i średniowiecznego Jarosławia”, rozwijanie wiedzy o historii regionu;
  - Przygotowanie przez uczniów i wygłoszenie przez radiowęzeł szkolny audycji na temat beatyfikacji rodziny Ulmów, gazetki i plakatów upamiętniających oraz zajęć

poświęconych Błogosławionym, wyjazd katechetów na uroczystości w Markowej (10.09.), organizacja lekcji „Samarytanie z Markowej, historia Rodziny Ulmów” przy współpracy Biblioteki Pedagogicznej;

- Organizacja patriotycznej uroczystości w Dniu Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej pod „Dębem pamięci” (dąb poświęcony podpułkownikowi Kazimierzowi Wojtarowi) z okazji rocznicy Zbrodni Katyńskiej - zapalenie znicza, złożenie wiązanki kwiatów, odśpiewanie hymnu, przedstawienie sylwetki K. Wojtara;
  - Udział w Ogólnopolskiej Akcji „Sprzątamy dla Polski” - akcja porządkowania terenu skarpy w okolicach ulicy Elektrownianej i tzw. "Wandołów" w Jarosławiu we współpracy z Zakładem Oczyszczania Miasta;
  - Uroczystość związana z rocznicą odsłonięcia muralu (znajdującego się na wschodniej ścianie budynku) upamiętniającego grupę 68 lotników – 64 mężczyzn oraz 4 kobiet, związanych z ziemią jarosławską, którzy podczas II wojny światowej walczyli w Polskich Siłach Powietrznych na zachodzie.
5. Wykłady i konferencje organizowane przez Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich:
- Festiwal historyczny „Trzy Bramy” - cykl weekendowych popularno-naukowych wykładów, warsztaty gwary lwowskiej, jidysz i kaligrafii, spacer śladami jarosławskiej secesji, organizacja wystawy plenerowej i koncertu „Walc, sztajer, kołomyjka” C.K. Kapeli. Celem festiwalu było upowszechnianie wiedzy historycznej w wymiarze lokalnym zakorzenionym w historii Polski. II edycja w swej warstwie merytorycznej skupiała się na czasach przełomu XVI i XVII wieku – okresie ważnym w dziejach Jarosławia, który przeżył wówczas swój prawdziwy „złoty wiek”. Nazwa wydarzenia nawiązuje do trzech historycznych bram miasta. Wydarzenie dofinansowano w ramach programu Muzeum Historii polski – „Patriotyzm Jutra”), (16.09-02.10);
- „Wielki Strajk Chłopski w powiecie jarosławskim”, wykład Zofii Kostki-Bieńkowskiej wygłoszony w PWSTE w Jarosławiu (21.11.);
  - „Wielki Strajk Chłopski w powiecie jarosławskim w 1937 roku. Przyczyny – przebieg – konsekwencje”, wykład dr. Rafała Kolano wygłoszony w Stowarzyszeniu Miłośników Jarosławia, (01.12.);
  - „Orzeł, Pogoń i Archanioł. Powstanie styczeniowe i jego tradycje” – konferencja naukowa i koncert z okazji 160. rocznicy wybuchu powstania styczeniowego. Wydarzenie oficjalnie zakończyło realizowany przez Muzeum projekt „Ballada o Złotym Oddziale”, który został dofinansowany ze środków Biura „Niepodległa” w ramach Programu Dotacyjnego „Powstanie Styczeniowe 1863-1864” (30.09. i 01.10.2023);
6. Działania edukacyjne Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich:
- Oferta edukacyjna Muzeum w roku 2022 podzielona została na cztery bloki dedykowane przedszkolom, klasom I-III szkoły podstawowej, klasom IV-VIII szkoły podstawowej oraz szkołom ponadpodstawowym. Część zaproponowanych przez muzealnych edukatorów zajęć realizowana była na tzw. „lekcjach wyjazdowych”, w szkołach na terenie powiatu jarosławskiego. Podczas zajęć korzystano z wykonanych specjalnie na takie okazje replik eksponatów muzealnych. Łącznie odbyło się 61 lekcji i warsztatów;
  - Ferie w Muzeum – uczestnicy mieli okazję zobaczyć i dotknąć niecodziennych znalezisk oraz posłuchać fascynujących historii (15-25.02.2022);
  - Muzeum dla Ukrainy - akcja oprowadzania przez przewodników w języku ukraińskim uchodźców z Ukrainy (wstęp darmowy) (2022);

- Orowadzania kuratorskie po wystawie czasowej „Pozdrowienie z Jarosławia. O pocztówkach Jarosławskich” (styczeń i luty 2022).
- Oferta edukacyjna Muzeum w roku 2023 skierowana była bezpośrednio do młodzieży szkolnej (głównie Jarosławia, ale też powiatu jarosławskiego). Część zaproponowanych przez muzealnych edukatorów zajęć realizowana była na tzw. „lekcjach wyjazdowych”, w szkołach na terenie powiatu jarosławskiego. Łącznie odbyło się 83 (62 – Jarosław, 21 – Zarzecze);
- Projekt pn. „Muzeum dostępne” – w ramach projektu edukacyjnego współfinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, odbyły się następujące wydarzenia:
  - Złoty Wiek Jarosławia zagościł w Laszkach – organizacja pikniku tematycznego w Laszkach „Spotkanie z żywą historią”, poświęconego propagowaniu dziedzictwa Złotego Wieku Jarosławia; (24.06.);
  - Spotkanie z żywą historią w Pruchniku – organizacja pikniku w Pruchniku z cyklu „Muzeum Dostępne” (16.09.);
- Ferie w Muzeum – w ramach Ferii wydarzenia odbyły się następujące zajęcia:
  - „Pieśni powstania styczniowego” – warsztaty otwarte dla wszystkich chętnych w każdym wieku, zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Muzyka Dawna w Jarosławiu (14.01.2023);
  - „Czy w Jarosławiu żyły mamuty?” – w ramach zajęć uczestnicy poznali prahistoryczne zwierzęta przemierzające niegdyś tereny, na których dziś leży Jarosław (21.01.2023);
  - „Ekskursja cudowna w kolędy Podkarpacia” – w ramach zajęć dzieci zapoznały się z niezwykłym bogactwem kolęd zachowanym do dziś w tradycji regionu (22.01.2023);
  - „Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć” – kreatywne zajęcia pobudzające wyobraźnię uczestników; „Tajemnice jarosławskich rzemieślników” – dzieci mogły dowiedzieć się, czym zajmowali się rzemieślnicy i mogły obejrzeć z bliska niezwykle pamiątki, jakie po sobie zostawili (28.01.2023);
- Wystawa zwycięskich prac konkursu „Dzieci i młodzież aktywnie – dziedzictwo i kultura” – w podcieniach kamienicy Orsettich zaprezentowano prace nagrodzone i wyróżnione w konkursie plastyczno-fotograficznym „Dzieci i młodzież aktywnie – dziedzictwo i kultura”, zorganizowanym przez Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia. Celem konkursu było utrwalenie dziedzictwa Jarosławia i ziemi jarosławskiej oraz aktywizacja najmłodszych uczestników wspólnoty lokalnej, jaką jest Jarosław i ziemia jarosławska, w kontekście jego znaczenia dla dziedzictwa Podkarpacia (20.10.2023 - wręczenie nagród przez Starostę Jarosławskiego);
  - „Ballada o Złotym Oddziale” – wyjazdowe i stacjonarne lekcje muzealne o powstaniu styczniowym odbyły się w ramach projektu „Ballada o Złotym Oddziale”, zajęcia przeprowadzone przez rekonstruktorów z 51. Drużyny Harcerzy i Harcerek Żuawi im. Signi 1863 z Rzeszowa (27 września pracownicy Muzeum oraz rekonstruktorzy odwiedzili Zespół Szkolno-Przedszkolny w Makowisku, Szkołę Podstawową im. M. Konopnickiej w Wietlinie oraz Szkołę Podstawową im. Aleksandra Fredry w Surochowie, z kolei 28 września, w zabytkowych wnętrzach kamienicy Orsettich wykładu o wydarzeniach sprzed 160 lat wysłuchali uczniowie Publicznego Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Anny Jenke oraz I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Jarosławiu. (dofinansowano

ze środków Biura „Niepodległa” z Programu Dotacyjnego „Powstanie Styczniowe 1863-1864”.

IV. Wszelkie inne działania wpisujące się w działania na rzecz opieki nad zabytkami, ochrony dziedzictwa kulturowego oraz ochrony wartości niematerialnych (w tym tradycji i przekazów ustnych, tradycji muzealnych, obrzędów, wiedzy i umiejętności związanych z rzemiosłem):

1. Inne wydarzenia kulturalne Muzeum Kamienica Orsettich:

- Noc Muzeów - 14 maja odbyła się Noc Muzeów. Po dwóch latach epidemicznej przerwy impreza znów powróciła w swojej zwyczajowej formie. W Jarosławiu setki osób przybyło do kamienicy Orsettich, by zwiedzić ekspozycje. W Noc Muzeów zaprezentowano publiczności m.in. odrestaurowany Salonik Eklektyczny. Muzeum przygotowało też szereg wydarzeń towarzyszących;
- Dzień Mamy w powiecie jarosławskim - z okazji Dnia Matki do Kół Gospodyń Wiejskich z powiatu jarosławskiego trafiły specjalne karnety upominkowe na bezpłatne zwiedzanie Muzeum z przewodnikiem. Akcją zorganizowało Starostwo Powiatowe w Jarosławiu, przy udziale Starosty Jarosławskiego Stanisława Kłopoty. Od 26 maja do 16 czerwca w darmowych wycieczkach wzięło udział prawie 200 członków z 20 Kół Gospodyń Wiejskich z całej ziemi jarosławskiej;
- 17-19 czerwca – Europejskie Dni Archeologii - Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich, jako jedyna instytucja na Podkarpaciu, znalazło się w elitarnym gronie instytucji, które wzięły udział w obchodach Europejskich Dni Archeologii. W ramach obchodów odbyły się wykłady. Dr Marcin Burghardt, archeolog jarosławskiego muzeum, wygłosił wykład zatytułowany „Między Wschodem a Zachodem. Scytowie na ziemi jarosławskiej”, a mgr Monika Broszko przedstawiła zebranych rezultaty badań archeologicznych prowadzonych na jarosławskim rynku w latach 2020-2021. Dr Dariusz Król (Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego) odpowiadał na pytanie czy Wysoczyzna Kańczucka to neolityczne Eldorado, przedstawiając zebranych wyniki badań prowadzonych na tym terenie w ostatnich latach. Na zakończenie mgr Sylwia Jędrzejewska (Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego) mówiła o śladach wczesnośredniowiecznych Słowian w okolicach Jarosławia;
- „Środy w Starym Kinie” - Tegoroczna edycja cyklu „Środy w Starym Kinie” gromadziła zainteresowanych przez dwa wakacyjne miesiące. Tym razem podczas wieczornych seansów na muzealnym dziedzińcu można było obejrzeć cztery klasyczne komedie: „Skarb” (1948), „Cafe pod Minogą” (1959), „Dwa żebra Adama” (1963) i „Jutro premiera” (1962);
- Spotkanie autorskie „Legionistów wspomnienia niedokończone... Szpital rezerwowy Czerwonego Krzyża ss. niepokalanek w Jarosławiu (1914-1917)”. Książka „Legionistów wspomnienia niedokończone... Szpital rezerwowy Czerwonego Krzyża ss. niepokalanek w Jarosławiu (1914-1917)”. Publikacja, opracowana przez dr Joannę Lusek z Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, opowiada o I wojnie światowej na ziemi jarosławskiej przez pryzmat dziejów niezwykłego miejsca – klasztoru sióstr niepokalanek na Głębokiej w Jarosławiu, gdzie przez ponad trzy lata mieścił się szpital wojskowy;
- EDA 2023 - w niedzielę, 18 czerwca zakończyły się wydarzenia w ramach Europejskich Dni Archeologii. To trzydniowe święto poświęcone fascynującej nauce zagościło w Jarosławiu po raz drugi.

Chociaż w całej Europie EDA ruszyły w piątek, 16 czerwca, to obchody w Muzeum rozpoczęły się już w maju, kiedy ogłoszony został konkurs plastyczny dla dzieci „Namaluj przeszłość”.

W ramach EDA można było skorzystać z bezpłatnych zajęć dla dzieci i młodzieży szkolnej.

Od 16 czerwca w Muzeum można było oglądać dwie wystawy, kryjące się pod wspólnym tytułem „Autostrada skarbów”. Ekspozycje opowiadały o niezwykłych znaleziskach archeologicznych z badań poprzedzających budowę autostrady A4 pomiędzy węzłem Radymno a Korczową, które trafiły do zbiorów Muzeum. Niemal wszystkie z prezentowanych eksponatów nigdy nie były wystawiane publicznie. Wieczorami, w każdy z trzech dni trwania Europejskich Dni Archeologii, spotykaliśmy się w Muzeum na ciekawych wykładach, poświęconych wyjątkowym znaleziskom archeologicznym z okolic Jarosławia. Szczególne znaczenie miał piątkowy wieczór, kiedy po raz pierwszy publicznie przedstawiliśmy założenia przygotowywanej właśnie wystawy stałej „Na pograniczu...”, która opowiadać będzie o najstarszych dziejach ziemi jarosławskiej. Prelegenci: profesor Tomasz Bochnak z Instytutu Archeologii UR oraz profesor Wojciech Blajer z Instytutu Archeologii UJ, wygłosili gościnne wykłady. Na swojej prelekcji, poświęconej skarbowi z epoki brązu znalezionym w okolicy Jarosławia, prof. Blajer zaprezentował 3 200-letni naszyjnik (tzw. krąg) z brązu, znaleziony w Kańczudze, na co dzień jest przechowywany w zbiorach Instytutu Archeologii UJ;

- Podkarpacki Szlak Filmowy w Muzeum w Jarosławiu – 4-6 sierpnia Jarosław i okolice gościły Podkarpacki Szlak Filmowy. Inicjatywa ta, realizowana od 2020 roku przez Podkarpacką Komisję Filmową, ma na celu edukację filmową, popularyzowanie kinematografii, twórców filmowych, dokumentowanie i upowszechnianie miejsc i historii związanych z powstałymi w regionie produkcjami. Jednym z współorganizatorów wydarzenia było także Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich.
- Noc Muzeów – w sobotę, 20 maja, w Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich oraz Muzeum Dzieduszyckich w Zarzeczcu odbyła się Noc Muzeów. Oprócz możliwości zwiedzania muzeów w nietypowych godzinach, na wszystkich chętnych czekały niezwykle atrakcje.

W Muzeum w Jarosławiu po raz pierwszy można było odwiedzić nowo zaaranżowaną jadalnię z czasów powstania styczniowego. Ściany pomieszczenia ozdobiła ręcznie malowana dekoracja, będąca dziełem muzealnych konserwatorów.

2. Gromadzenie i opracowywanie zbiorów - Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich:

- W 2022 pozyskano 48 obiektów, które zakwalifikowano do wpisu do inwentarzy działowych Muzeum, w tym:
  - 17 obiektów do zbiorów historyczno-artystycznych, tj.: wiedeńska lampa naftowa, 7 buteleczek aptecznych z etykietami jarosławskich aptek działających na przełomie XIX i XX wieku, 4 opakowania waty opatrunkowej z etykietą apteki Feliksa Wojciechowskiego z Jarosławia, zakraplacz do oczu w oryginalnym opakowaniu z epoki, łyżeczka do kawy Kneippa, teka grafik autorstwa Luigiego Kasimira „Galicja 1915” zawierająca zestaw litografii na bibule japońskiej, w części kolorowanych, ukazujących tereny Galicji po przejściu przez nie wielkiej ofensywy armii austro-węgierskiej (w tym Jarosław, Wiązownica, Radymno, Wietlin, Pawłosiów), obraz – pejzaż zatytułowany „Jesienny zmierzch”, autorstwa Zygmunta Millego, Kraków, 1 poł.

XX w., obraz – Martwa natura z ostem, autorstwa Stanisława Millego, Kraków, 1 poł. XX w.,

- 4 obiekty do zbiorów numizmatycznych (moneta z 1816 r., 3 medale pamiątkowe),
- 26 obiektów do zbioru fotografii archiwalnej (16 pocztówek, w tym karta pocztowa nadana w Jarosławiu 20 stycznia 1882 roku przez Simona Spiegła, ojca Sama Spiegła - hollywoodzkiego producenta filmowego rodem z Jarosławia, 10 fotografii),

- 1 obiekt do zbiorów map i planów – rękopiśmienny plan miasta Jarosław z 1777 roku, sporządzony przez Józefa von Pfanzellera (1756-1817),

- 34 obiekty do Archiwum Akt Dawnych – księgi cechowe przekazane przez Cech Rzemiosł Różnych,

- w depozyt przyjęto 7 obiektów: portret Wojciecha Dzieduszyckiego pędzla Juliana Fałata, 1909 r., rysunek „Ostatnie walne posiedzenie lekarzy i przyrodników we Lwowie. Odczyt hr. Włodzimierza Dzieduszyckiego”, autorstwa Juliusza Kossaka, 1888 r., przewodnik po Muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie, autorstwa Włodzimierza Dzieduszyckiego, 1880 r., litografia przedstawiająca Włodzimierza Dzieduszyckiego, XIX wiek, księga „Fedra”, z pieczęcią Biblioteki Poturzyckiej, 1818 r.,

- depozyty przekazane na podstawie decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu, tj.: relikty drogi drewnianej, XVII w., z badań archeologicznych przy ul. Grunwaldzkiej w Jarosławiu, materiał archeologiczny (monety, element y uzbrojenia i ekwipunku żołnierskiego, drobne ozdoby i przedmioty życia codziennego) z poszukiwań zabytków na terenie działek będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych, Nadleśnictwo Jarosław, Koniaków 1L,

- do zbiorów bibliotecznych pozyskano łącznie 70 pozycji książkowych oraz 3 tytuły czasopism, które wzbogaciły księgozbiór biblioteki muzealnej będącej bazą naukową dla pracowników Muzeum, a także czytelników z zewnątrz.

- W 2023 pozyskano 23 obiekty, które zakwalifikowano do wpisu do inwentarzy działowych Muzeum, w tym: 7 obiektów do zbiorów historyczno-artystycznych, tj.: grafika przedstawiająca Jerzego Sebastiana Lubomirskiego, grafika z widokiem na park i pałac w Zarzeczcu, talerz, dzbanuszek, filiżanka ze spodkiem, obraz Scena rodzajowa XVII w., obraz Scena rodzajowa XVII w.,

- 15 obiektów do zbioru fotografii archiwalnej (fotografie, albumy),

- 1 obiekt do Archiwum Akt Dawnych – teka dokumentów,

- w depozyt przyjęto 1 obiekt: Exlibris Biblioteki im. Dzieduszyckich we Lwowie,

- do zbiorów bibliotecznych pozyskano łącznie 61 pozycji książkowych oraz 5 tytułów czasopism, które wzbogaciły księgozbiór biblioteki muzealnej będącej bazą naukową dla pracowników Muzeum, a także czytelników z zewnątrz.

3. Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich – Wydawnictwa:

- Przewodnik po Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich – teksty o muzealnych ekspozycjach i opisy eksponatów w języku angielskim,
- współpraca przy w realizacji przewodników „Do zobaczenia w Jarosławiu!” (Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia) i „Zarzeczce. Siedlisko idealne” (Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju „Młody Mołodycz”). Wydawnictwa powstały w ramach realizacji partnerskich projektów z wymienionymi stowarzyszeniami. Autorką obydwu publikacji jest Adriana Pobuta, kustosz Muzeum w Jarosławiu. Muzeum jako partner projektów zorganizowało w obydwu przypadkach cykl zajęć edukacyjno-warsztatowych, których konspekty opierały się na treściach przewodników.

4. Konserwacja zbiorów – Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich:

- Pełnej konserwacji w roku 2022 poddano 18 obiektów, tj.: 16 oryginalnych rysunków autorstwa Jana Sasa-Zubrzyckiego przedstawiających detale architektoniczne z jarosławskich kamienic i kościołów, ich stan z początku XX wieku, renesansowa solniczka z majoliki, XIX-wieczny niciak, w formie stolika. Obiekty po przywróceniu pierwotnych walorów estetycznych trafiły na stałe ekspozycje muzealne w Jarosławiu i w Zarzeczu.
- „Konserwacja wyposażenia Wielkiej Izby Kamienicy Orsettich” – w ramach projektu „Konserwacja wyposażenia Wielkiej Izby Kamienicy Orsettich”, dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego przeprowadzono pełną konserwację 13 obiektów (stoły, skrzynie, sepety, szafy, krzesło, fotel, lady cechowe). Większość z nich eksponowano dotychczas w Wielkiej Izbie, na wystawie stałej Kamienicy Orsettich. W czwartek, 22 grudnia, w Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich odbyło się oficjalne otwarcie odświeżonej wystawy. Eksponowane tam zabytkowe meble, z których najstarsze wykonane zostały w XVI wieku, przypominają o „złotym wieku” w dziejach Jarosławia, kiedy organizowane tu doroczne jarmarki należały do największych wydarzeń handlowych w Europie. Odnowienie ekspozycji to ważny etap przygotowań do obchodów 100. rocznicy założenia Muzeum, która przypadać będzie w 2025 roku. Konserwacja mebli z wyposażenia Wielkiej Izby kamienicy Orsettich trwała 7 miesięcy i kosztowała niemal 120 tysięcy złotych. Większość tej kwoty Muzeum uzyskało z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Przeprowadzone prace obejmowały między innymi zabezpieczenie i wzmocnienie struktury zabytkowych mebli. Bardzo czasochłonne było uzupełnianie ubytków w dekoracjach rzeźbionych, polichromiach i złoceniach. Konserwacji poddano nie tylko elementy drewniane mebli, ale też zamki i mechanizmy ukrytych schowków i szufladek. Po konserwacji możliwe było także poszerzenie wystawy stałej w Wielkiej Izbie kamienicy Orsettich o trzy unikalne skrzynie – tak zwane lady, które służyły do przechowywania najważniejszych dokumentów cechów rzemieślniczych.
- Pełnej konserwacji w roku 2023 poddano 40 obiektów, tj.: 38 zabytków archeologicznych, z przeznaczeniem do ekspozycji na nowej wystawie stałej pn. „Na pograniczu... Najstarsze dzieje ziemi jarosławskiej”, 2 wazy majolikowe z motywem tanecznego kręgu, projektu Jana Szczepkowskiego. Obiekty po przywróceniu pierwotnych walorów estetycznych trafiły na stałe ekspozycje muzealne.

5. Inne działania Muzeum w Jarosławiu Kamienica Orsettich:

- Digitalizacja zbiorów - Muzeum podpisało porozumienie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego, dotyczące digitalizacji i publikacji zbiorów na Portalu Muzeum Dziedzictwa Kresów Dawnej Rzeczypospolitej. Procesowi digitalizacji poddano 287 obiektów ze zbiorów Muzeum, w tym niemal całą kolekcję zarzecką (muzealia, które stanowiły pierwotne wyposażenie pałacu Magdaleny z Dzieduszyckich Morskiej w Zarzeczu) oraz obiekty ilustrujące okres zwany „złotym wiekiem” Jarosławia (czas wielkich jarmarków i rozwoju handlu), w tym portrety właścicieli miasta, wyposażenie świątyń i artefakty związane z handlem i rzemiosłem. Sfotografowane i zeskanowane zabytki wzbogacą kolekcję wirtualnego Muzeum Dziedzictwa Kresów Dawnej Rzeczypospolitej. Portal internetowy Muzeum, poświęcony propagowaniu spuścizny Kresów Wschodnich, został stworzony przez Samorząd Województwa Podkarpackiego i sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu województwa. Obecnie na stronie internetowej udostępnione są już katalogi zabytków z Muzeum Kresów w Lubaczowie,

Muzeum-Zamku w Łańcucie oraz Arboretum i Zakład Fizjografii w Bolestraszcach. Oprócz cyfrowych wizerunków obiektów, na portalu znajdują się informacje o ich historii, pochodzeniu czy technice wykonania. Wirtualną kolekcję eksponatów Muzeum w Jarosławiu i Muzeum Dzieduszyckich w Zarzeczcu będzie można obejrzeć na portalu kresymuzeum.pl.

- Ruch muzealiów zewnętrzny - w ramach współpracy pomiędzy instytucjami kultury, na wystawy lub do badań naukowych ze zbiorów Muzeum użyczono następujące obiekty:
  - portret Anny Ostrogskiej, portret Anny Alojzy Chodkiewiczowej, starodruk z drukarni Jana Szeligi, przywilej Anny Ostrogskiej – na wystawę czasową pt. „Kobieta w czasach Wazów”, organizowaną przez Muzeum Narodowe w Kielcach,
  - portret Magdaleny z Dzieduszyckich Morskiej autorstwa Pietra Labruzziego – na wystawę czasową pt. „Stał dwór szlachecki”, organizowaną przez Muzeum Historyczne Miasta Karkowa, oddział Muzeum w Podgórzu,
  - elementy garderoby damskiej, koronki, wachlarze, grafiki modowe – na wystawę czasową pt. „Dama być... Moda, szyk, sekrety buduaru”, organizowaną przez Muzeum Częstochowskie,
  - rzemiosło artystyczne, tkaniny, ceramika – na wystawę czasową pt. „Secesja – stylowa jedność sztuk”, organizowaną przez Muzeum Okręgowe w Rzeszowie,
  - rzeźba gotycka przedstawiająca Madonnę z Dzieciątkiem – na wystawę czasową pt. „Obraz Złotego Wieku”, organizowaną przez Zamek Królewski na Wawelu – Państwowe Zbiory Sztuki,
  - fajki z kolekcji prof. Adama Grucy – na wystawę z okazji 130. rocznicy urodzin prof. A. Grucy, organizowaną w Otwocku.
- Wnioskowanie o dotacje z programów MKiDN, Urzędu Marszałkowskiego i WUOZ.
- Nagrody i odznaczenia:
  - Starszy kustosz, Zofia Kostka-Bieńkowska otrzymała odznaczenie "Zasłużonej dla Kultury Polskiej", na wniosek dyrektora Muzeum,
  - Na wniosek Muzeum prof. Marian Wołkowski-Wolski został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi,
  - Kustosz muzeum, Adriana Pobuta znalazła się w zespole nagrodzonym w konkursie Historyczne Wydarzenie Roku za przewodnik "Zarzecze. Siedlisko idealne", wydanym w ramach projektu, którego partnerem było Muzeum.
  - Na wniosek Muzeum Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego uhonorował Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia.

Założenia programowe „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta Jarosławia na lata 2022-2025” są w pełni realizowane w ramach działań na wielu płaszczyznach oraz w oparciu o współpracę z placówkami oświatowymi, kulturalnymi, stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi i służą promowaniu wartości materialnych i niematerialnych oraz upowszechnianiu dziedzictwa kulturowego Gminy Miejskiej Jarosław.

Jarosław, dnia 13.12.2024 roku

z up. BURMISTRZA
mgr Grażyna Strzelec
Dyrektor Wydziału Architektury
i Nieruchomości

BURMISTRZ
MIASTA JAROSŁAWIA
mgr inż. Marcin Nazarewicz